

Vejledning om tilskud til midlertidig ekstensivering 2026

Udgivet januar 2026

Vejledning om tilskud til midlertidig ekstensivering 2026

Denne vejledning er udarbejdet af
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og
Vandmiljø i januar 2026

Foto: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og
Vandmiljø
© Styrelsen for Grøn Arealomlægning og
Vandmiljø

Ministeriet for Grøn Trepert
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og
Vandmiljø
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: 33 95 80 00
E-mail: mail@sgav.dk
www.sgav.dk

ISBN:

**Finansieret af
Den Europæiske Union**

Indhold

1. KORT OM BIO-ORDNINGEN MIDLERTIDIG EKSTENSIVERING	6
1.1 Hvem kan søge ordningen?	7
1.2 Hvor stort er tilskuddet?	7
1.3 Hvad er formålet med ordningen?	8
1.4 Siden sidst.....	8
2. HER ER DE VIGTIGSTE FRISTER.....	10
3. HVORNÅR KAN DU SØGE ORDNINGEN?	11
4. HVAD SKAL AREALERNE LEVE OP TIL?	12
4.1 Du skal have søgt og modtaget grundbetaling	12
4.2 Du skal overholde GLM 10.....	12
4.3 Tillæg til kulstofrige lavbundsjorder og arealer med vådområdepotentiale	13
4.4 Hvilke typer af elementer og arealer kan du bruge?	13
4.4.1 Hvilke arealer kan ikke indgå i ordningen?	14
4.5 Hvilke størrelser må arealerne have?	16
4.5.1 Samlet tilskudsareal må højst udgøre 50 pct. af det ansøgte areal til grundbetaling	17
4.6 Kriterier og forpligtelser for at søge tilskud	17
4.6.1 Hvad gælder for småbiotoper?	18
4.6.2 Hvad gælder for de braklagte arealer?	21
4.6.3 Hvad gælder yderligere for slåningsbrak?	22
4.6.4 Hvad gælder yderligere for blomsterbrak og bestøverbrak?.....	23
4.7 Der er ingen gødskningsnorm til arealer under ordningen.....	24
4.8 Du må ikke udføre anlægsarbejde	24
4.9 Det skal du gøre, hvis der sker ændringer i løbet af året	25
4.9.1 Hvornår kan du ændre afgrødekode?	25
4.9.2 Vær opmærksom på tilbagetrækningsfristen	26
5. HVILKE TILSKUD KAN DU SØGE TIL SAMME AREAL?.....	27
5.1 Sammenhæng til andre ordninger	27

5.2	Sammenhæng med konditionalitet.....	28
6.	KONTROL OG ADMINISTRATIVE SANKTIONER	29
6.1	Kontrol	29
6.2	Administrative sanktioner	30
6.2.1	Hvis du indsender en ansøgning om tilskud for sent	30
6.2.2	Hvis du ikke indberetter alle bedriftens landbrugsarealer	30
6.2.3	Hvis der er betingelser under en tilskudskategori, som ikke er opfyldt	31
6.2.4	Sådan beregner vi den administrative sanktion	31
6.2.5	Bagatelgrænse	32
6.2.6	Modregning.....	33
6.2.7	Udelukkelse	33
6.2.8	Bortfald af tilsagn om tilskud med krav om tilbagebetaling af tidligere modtaget tilskud	33
7.	ANDRE REGLER, DU SKAL KENDE.....	34
7.1	Husk nationale bestemmelser ved etablering af småbiotoper	34
7.2	Svig med og misbrug af tilskud	35
7.3	Omgåelse af kriterier og forpligtelser.....	35
7.4	Force majeure og ekstraordinære omstændigheder	36
7.4.1	Force majeure under midlertidig ekstensivering	36
7.5	Vi indsamler og behandler dine data.....	37
7.6	Hvis du vil klage over en afgørelse fra os.....	37
8.	RETSGRUNDLAG	39
8.1	EU-regler.....	39
8.2	Danske regler	39
9.	BILAG 1: PLANTEARTSLISTE FOR BESTØVERBRAK.....	40

1. Kort om bio-ordningen midlertidig ekstensivering

Bio-ordningen midlertidig ekstensivering er en etårig bio-ordning, som er en delvis videreførelse af bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed i 2025. Bio-ordningen er for dig, der ønsker at gøre en ekstra indsats på dine landbrugsarealer til gavn for biodiversiteten, og som ønsker at være en aktiv del af den grønne trepart ved at ekstensivere dine landbrugsarealer. Hvis du har et landbrugsareal, som du på sigt gerne vil udtage permanent, men du endnu ikke har mulighed for at inddrage det i et udtagningsprojekt, kan du få tilskud til at ekstensivere det allerede i 2026 gennem denne ordning.

Du kan anvende ikke-produktive elementer og arealer, herunder slåningsbrak, blomsterbrak, bestøverbrak og småbiotoper, til at opfylde forpligtelserne i ordningen med. Du kan læse mere om krav til de forskellige ikke-produktive elementer i afsnit 4.6.

Satserne i ordningen midlertidig ekstensivering er ca. 1.350 kr./ha, som kan opnås til brak og småbiotoper i hele landet. Du kan opnå yderligere tilskud i form af et tillæg til brak og småbiotoper, der er placeret på kulstofrige lavbundsgrunde og/eller inden for arealer med vådområdepotentiale. Tillægget er på ca. 1.950 kr./ha, som udbetales oveni basistilskuddet. Tillægget til bestøverbrak er udgået af ordningen fra 2026. Du kan læse mere om satser og tillæg i afsnit 1.2.

Bio-ordningen midlertidig ekstensivering bygger oven på GLM 10. Du kan kun søge tilskud under bio-ordningen midlertidig ekstensivering, hvis du opfylder GLM 10-kravet, hvor du er forpligtet til at sikre, at mindst 4 pct. af din bedrifts omdriftsarealer udgøres af ikke-produktive elementer og arealer. Du kan modtage tilskud under denne ordning til ikke-produktive elementer og -arealer, som går udover de påkrævede 4 pct. Du kan ikke modtage tilskud under denne ordning til de samme elementer og arealer, du bruger til at opfylde GLM 10-kravet med.

Muligheden for at opnå bonusudbetaling til 1 pct. af dit GLM 10-areal fortsætter uændret fra den tidligere bio-ordning biodiversitet og bæredygtighed. Dvs. at hvis du samlet etablerer mindst 7 pct. ikke-produktive arealer eller elementer på din bedrift, vil du få tilskud under midlertidig ekstensivering til en yderligere 1 pct.-point af dit GLM 10-areal på 4 pct. Du kan fortsat anvende erstatningsarealer fra ordningen til at opfylde GLM 10 med, hvis et eller flere af dine GLM 10 arealer ikke opfylder kravene (læs mere om GLM 10 og erstatningsarealer i afsnit 4.2).

Ordningens formål er at understøtte mulighed for udvikling af ny natur og nye levesteder for dyr og planter og hjælpe med flere fødekilder for at øge mangfoldigheden af levende organismer på dyrkede landbrugsarealer. Ordningen skal desuden understøtte midlertidig udtagning af landbrugsarealer fra produktion på jorde med højt kulstofindhold og i arealer med vådområdepotentiale. F.eks. hvis du

gerne vil indgå i permanente udtagningsprojekter og ønsker at ekstensivere dine arealer under forundersøgelsesperioden hertil. Du har derved mulighed for at få tilskud til dette under ordningen midlertidig ekstensivering, mens at udtagningsprojekter går fra forundersøgelse til etablering og endelig anlæggelse. Du har tilsvarende mulighed for at ekstensivere dit areal permanent via tilskudsordningen Permanent ekstensivering, som modsat midlertidig ekstensivering medfører tinglysning af ekstensivering af arealer permanent.

Du søger tilskud under bio-ordningen midlertidig ekstensivering i fællesskemaet fra 2. februar, men du skal fra 1. januar opfylde forpligtelserne og kriterierne i ordningen ved at udlægge ikke-produktive elementer og arealer i form af småbiotoper og brak, som beskrives i denne vejledning.

Du kan læse mere om konditionalitet og sammenhængen til GLM-kravene i Vejledning om konditionalitet – Miljøområdet 2026.

Du kan læse mere om tilskudsordningen permanent ekstensivering i Vejledning om permanent ekstensivering

1.1 Hvem kan søge ordningen?

Du kan søge ordningen, hvis du har rådighed over landbrugsarealerne, du ønsker at anvende under ordningen, og arealerne i 2025 har modtaget grundbetaling, og du har søgt om grundbetaling og er berettiget hertil i 2026. Du skal opfylde GLM 10-kravet om 4 pct. ikke-produktive arealer og elementer for at kunne søge til ordningen, og du skal fastholde arealet ikke-produktivt som enten småbiotoper, slåningsbrak, blomsterbrak eller bestøverbrak i hele kalenderåret.

Du kan søge ind i f.eks. udtagningsordninger om vand- og klimaprojekter på et areal, hvor du i indværende år har søgt tilskud til midlertidig ekstensivering, så længe du ikke modtager tilskud til forpligtelser om ingen produktion under projektet i indværende år.

1.2 Hvor stort er tilskuddet?

Der er to tilskudssatser i ordningen; et basistilskud der kan opnås på brak og småbiotoper i hele landet, og et tillæg, der kan opnås på brak og småbiotoper i specifikke områder, og som bliver udbetalt oveni basistilskuddet. Satserne er:

- Basistilskud: ca. 1.350 kr. pr. ha
- Tillæg: ca. 1.950 kr. pr. ha

Du kan søge til tillægget, hvis du udlægger brak eller småbiotoper på jorde med højt kulstofindhold (dvs. lig med eller over 6 pct. organisk kulstofindhold) eller på arealer, hvor der er potentiale for vådområder. Tillægget udbetales oveni basistilskuddet, hvorfor du samlet set kan opnå et tilskud under ordningen på 3.300 kr. pr. ha. Dette udbetales yderligere oveni grundbetalingen. Læs mere om tillægget til kulstofrige lavbundslande og arealer med vådområdepotentiale i afsnit 4.3.

Tillægget til bestøverbrak er bortfaldet, og du kan derfor ikke søge dette tillæg i 2026.

Hvis du under denne ordning søger om tilskud til ikke-produktive elementer og arealer på mindst 3 pct. af dine omdriftsarealer – udover de 4 pct. du har udlagt under GLM 10 – vil du få tilskud under basis-satsen for et ekstra procentpoint under GLM 10 via denne bio-ordning. Det vil ske automatisk, når du har udlagt mindst 3 pct. af dine samlede omdriftsarealer til ikke-produktive elementer og arealer under denne ordning og samtidig opfylder dit krav til ikke-produktive elementer og arealer under GLM 10. Det er udelukkende muligt at få basistilskud på det ekstra procentpoint, du får tilskud til under denne bio-ordning.

Alle ansøgninger, der opfylder ordningens kriterier og forpligtelser, vil blive imødekommet, men det kan blive til en lavere – eller højere – udbetalt sats end den planlagte sats. Satsen for denne bio-ordning under basistilskuddet kan blive op til 35 pct. højere ved underansøgninger og ned til 10 pct. lavere ved overansøgninger og kan i særlige tilfælde blive reduceret med mere end 10 pct., hvis det er nødvendigt for at imødekomme alle ansøgninger på ordningen. I tilfælde af overansøgninger vil vi i første omgang overføre midler fra andre underansøgte bio-ordninger og eventuelt fra grundbetalingsordningen med henblik på så vidt muligt at kunne udbetale den forventede sats, før der ses på reduktion af satsen.

Satserne for tillægget til kulstofrige jorder og arealer med vådområdepotentiale vil ikke blive opjusteret ved underansøgninger, men ved overansøgninger kan satsen blive ned til 10 pct. lavere. I tilfælde af overansøgninger vil vi i første omgang overføre midler fra andre underansøgte bio-ordninger og eventuelt fra grundbetalingsordningen med henblik på så vidt muligt at kunne udbetale den forventede sats, før der ses på reduktion af satsen.

1.3 Hvad er formålet med ordningen?

En del af landbrugsstøtten er øremærket bio-ordninger, der har til formål at gavne klima, miljø og biodiversitet på landbrugsarealer. Bio-ordninger er etårige, men du kan som udgangspunkt søge om tilskud til samme areal år efter år. Bio-ordningerne er frivillige ordninger, der gør det muligt for dig som landbruger at få ekstra tilskud til grønne tiltag ud over de obligatoriske.

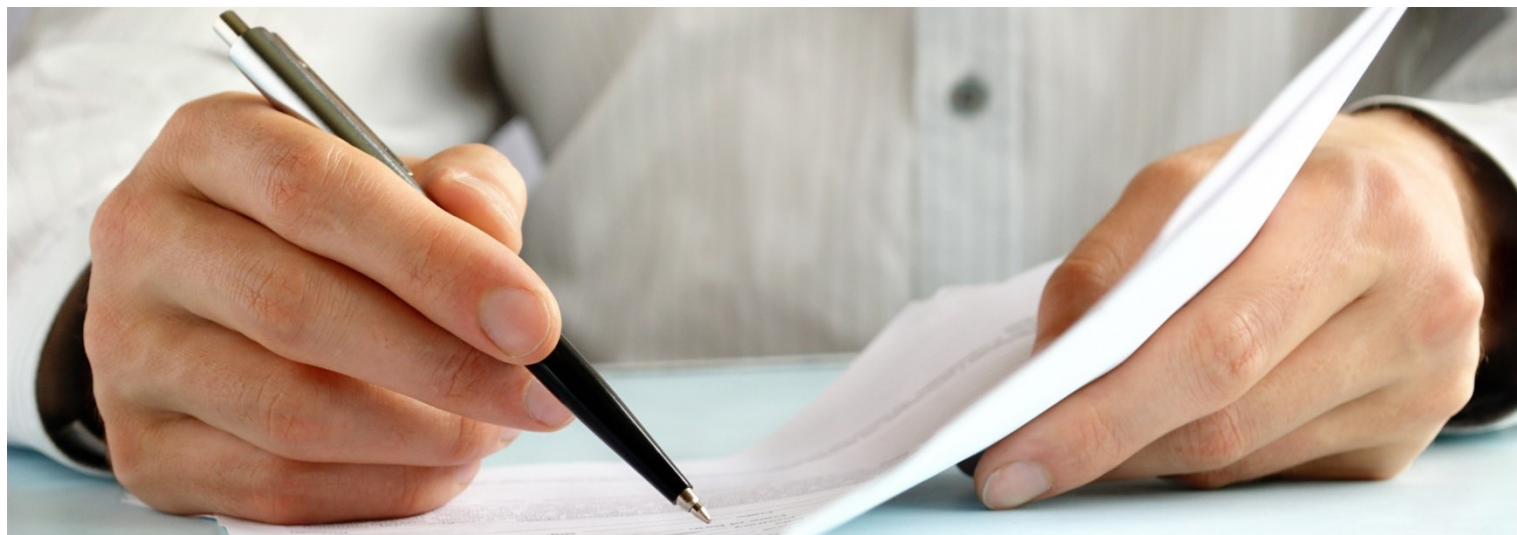
Der er behov for flere naturtiltag på landbrugsarealerne i Danmark. Bio-ordningen midlertidig ekstensivering tilgodeser landbrugere, der ønsker at gøre en særlig indsats til gavn for biodiversiteten. Ordningen bidrager til, at Danmark kan leve op til målsætningerne i EU's biodiversitetsstrategi – herunder naturgenopretningsforordningen frem mod 2030, ved at øge landskabstræk med stor diversitet på landbrugsjorden.

Ordningen bidrager ligeledes til at opnå målet i Aftalen om et Grønt Danmark om udtagning af kulstofrige lavbundsgræsland og vådområder fra produktion. Du kan søge bio-ordningen i den periode, hvor et areal går fra produktion til varig udtagning. Ordningen forpligter kun til at udtage arealer til naturformål ét år ad gangen, men søger du ordningen i flere sammenhængende år, vil det i højere grad sikre langvarige levesteder for markens vilde dyr, fugle og insekter. Du kan derved lade elementerne ligge samme sted hen over flere år. Det vil være til gavn for biodiversiteten, miljøet og klimaet. Ligeledes vil det være til gavn for klima og miljø at lade dine arealer i midlertidig ekstensivering indgå i permanente udtagningsordninger og -projekter.

1.4 Siden sidst

- Bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed har fra 2026 ændret navn til midlertidig ekstensivering.
- Bestøverbraktillægget i ordningen er fjernet, men du kan stadigvæk få tilskud i ordningen til bestøverbrakmarker. Læs om regler for brakarealer i afsnit 4.6.4.
- Der er indført et nyt tillæg, som yder tilskud oveni basistilskuddet til ikke-produktive arealer og elementer, der er placeret på kulstofrige lavbundsgræsland og arealer med vådområdepotentiale. Du kan læse mere om tillægget, og hvilke kortlag du skal benytte i afsnit 4.3.
- Satserne er blevet justeret i 2026 ift. 2025. Basissatsen i ordningen er ca. 1.350 kr./ha, og tillægget er ca. 1.950 kr./ha. Tillægssatsen er indført for at sikre større sammenhæng til den permanente udtagningsindsats af kulstofrige lavbundsarealer og arealer med vådområdepotentiale. Hensigten er, at midlertidig ekstensivering vil gøre det nemmere at lade arealerne indgå i udtagningsprojekter, når disse foreligger. Du kan læse om satserne i afsnit 1.2.

- Det er præciseret i reglerne, at der ikke ydes tilskud i denne ordning, hvis ikke der ydes tilskud under grundbetaling. Er din bedrifts samlede tilskudsberettigede areal til grundbetaling mindre end 2 ha, ydes der ikke tilskud til grundbetaling, og du kan således ikke få tilskud i midlertidig ekstensivering. Se afsnit 4.5.
- Det er fortsat et kriterie, at der ikke må søges om tilskud i ordningen på mere end 50 pct. af bedriftens landbrugsareal, der er tilskudsberettiget til grundbetaling. Dog er kriteriet ændret, så det kun gælder på ansøgningstidspunktet og ikke i hele kalenderåret. Se afsnit 4.5.1.
- Det er fra og med 2026 ikke længere muligt at få tilskud i ordningen til områder mellem solceller, og der er således ikke mulighed for at opnå tilskud på hele arealer, hvor der er solcelleanlæg. Årsagen til ændringen er, at ordningen giver tillæg til kulstofrige lavbundslande og arealer med vådområdepotentiale, som på sigt i visse tilfælde skal vådgøres. Se afsnit 4.4.1.3.

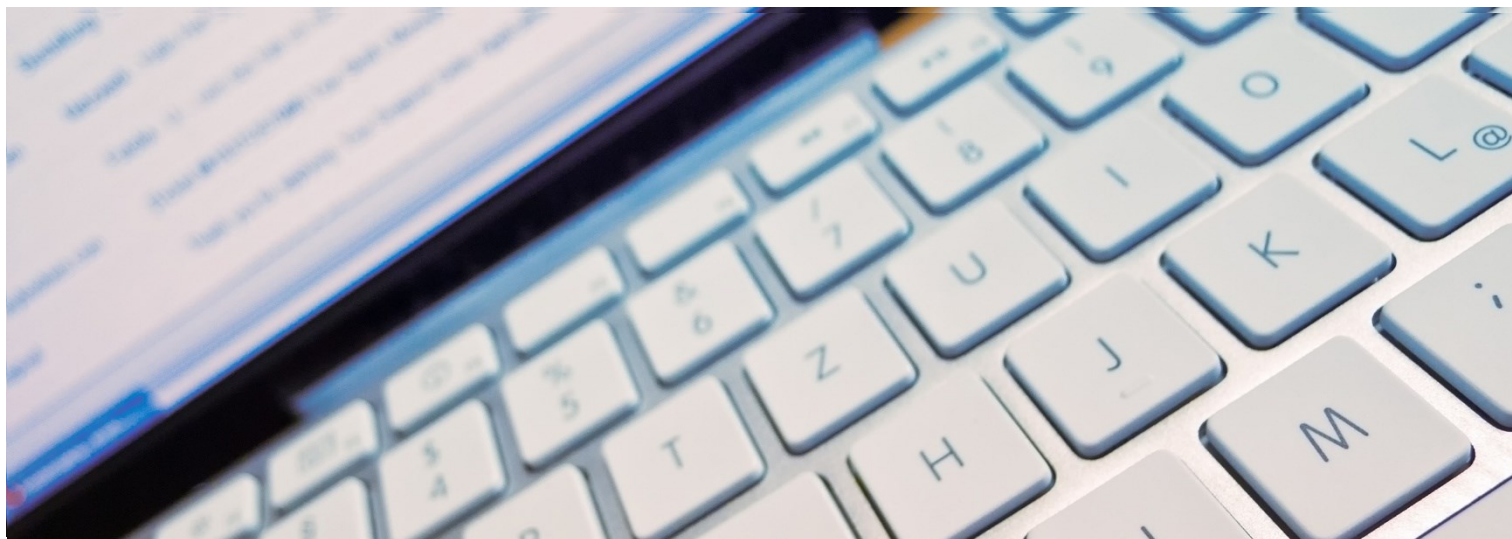
2. Her er de vigtigste frister

I oversigten kan du se de vigtigste frister for ordningen. Vær opmærksom på, at hvis du søger tilskud til ikke-produktive elementer, der er en del af en mark, kan der gælde andre frister for den afgrøde, du dyrker på marken.

Periode under midlertidig ekstensivering	
1. januar til og med 31. december	<u>Ikke-produktive elementer og arealer:</u> De skal være uden produktion og anden produktionsforberedende aktivitet i hele kalenderåret. Vær opmærksom på, at det er anderledes end, hvis du alene søger grundbetaling.
1. januar til og med 30. april	<u>Blomsterbrak og bestøverbrak:</u> Ved etablering af blomster- og bestøverbrak er det et krav, at jordbehandlingen foretages første år. Efterfølgende år er det fortsat tilladt at bearbejde jorden med henblik på etablering af blomsterblandingen, men det er ikke et krav.
1. april til og med 25. oktober	<u>Slåningsbrak:</u> Du skal slå arealet mindst én gang i perioden.
1. maj til og med 31. juli	<u>Braklagte arealer:</u> Der er forbud mod slåning i perioden af hensyn til yngleperioden for markens vildt- og fuglebestand som harer og jordrugende fugle.

Ordningen følger derudover grundbetalingsordningens frister.

Læs om generelle vigtige frister i [Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2025](#).

3. Hvornår kan du søge ordningen?

Her kan du se, hvilke frister der er, når du søger tilskud til midlertidig ekstensivering.

Frister og periode i ansøgning af landbrugsstøtte	
2. februar til og med 22. april	Periode, hvor du kan søge ordningen i Fællesskemaet.
28. april	Frist for ændringer til markblokke og tilhørende korttemaer.
18. maj	Frist for ændringer til dit fællesskema og forsinket ansøgning.
16. november	<u>Frist for tilbagetrækning af hele eller dele af ansøgning.</u>

Du kan læse mere i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026

4. Hvad skal arealerne leve op til?

Du skal leve op til en række kriterier og forpligtelser for, at du kan få tilskud under bio-ordningen midlertidig ekstensivering. Du skal leve op til kriterierne for at kunne søge ordningen, og du skal opfylde forpligtelserne i hele ansøgningsåret. Forpligtelser er de handlinger, du skal udføre eller undlade at udføre i en bestemt periode.

4.1 Du skal have søgt og modtaget grundbetaling

Du kan søge om tilskud under denne bio-ordning til arealer, der er tilskudsberettigede landbrugsarealer. Det betyder, at der derfor skal være søgt og modtaget grundbetaling i det foregående ansøgningsår og søgt grundbetaling i indeværende år til de arealer, som du søger om tilskud til under bio-ordningen midlertidig ekstensivering.

Du kan læse mere i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt Bekendtgørelse nr.1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026:

- § 23, stk. 1, nr. 2 om kriterier for at modtage tilskud

4.2 Du skal overholde GLM 10

Ordningen har tæt relation til konditionalitetskravet GLM 10, hvor du er forpligtet til at sikre, at mindst 4 pct. af din bedrifts omdriftsarealer udgøres af ikke-produktive elementer og arealer. Du skal derfor have opfyldt dette GLM 10-krav, eller være undtaget fra kravet, inden du kan søge bio-ordningen midlertidig ekstensivering. Arealer, du anvender til at opfylde GLM 10-kravet, eller som skal fastholdes og vedligeholdes som GLM-landskabselementer, som følge af GLM 8, delkrav 1, kan dog ikke samtidig modtage tilskud under denne ordning.

Du kan udpege erstatningsarealer under midlertidig ekstensivering til opfyldelse af GLM 10, hvis du ikke lever op til GLM 10 på tidspunktet for det fysiske kontrolbesøg eller som en del af dit høringssvar ved satellitkontrollen. Vær opmærksom på, at du ved udpegningen af et erstatningsareal, du har søgt til denne ordning, mister tilskuddet under ordningen. Det omfatter både basissatsen og tillægssatsen og du bliver desuden pålagt en sanktion under denne ordning for det udpegede areal. Du kan udpege erstatningsarealer både før tilbagetrækningsfristen 16. november, og efter tilbagetrækningsfristen 16. november. Du kan læse mere i afsnit 5.2.

Du kan læse mere om konditionalitet og sammenhængen til GLM-kravene i Vejledning om konditionalitet – Miljøområdet 2026.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt Bekendtgørelse nr.1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026:

- § 23 om kriterier for at modtage tilskud, herunder at leve op til GLM 10 (§ 23, stk. 1, nr. 1)
- § 25, stk. 2, der angiver, at det er en forpligtelse, at arealer der ansøges om tilskud til under denne ordning, ikke udpeges som erstatningsarealer til GLM 10

4.3 Tillæg til kulstofrige lavbundsjorder og arealer med vådområdepotentiale

Hvis du under denne ordning braklægger eller etablerer småbiotoper på et areal, som er omfattet af korttemaet over kulstofholdige jorder eller korttemaet over arealer med vådområdepotentiale, kan du søge om at modtage et tillæg på ca. 1.950 kr. pr. ha. Tillægget er udover basistilskuddet på ca. 1.350 kr. pr. ha samt oveni tilskuddet til grundbetalingen.

Du kan se, hvor der er arealer med kulstofrig lavbundsjord og med vådområdepotentiale i Internet Markkort (IMK). Kortlagene ligger i fanen "Jordbunds- og terrænforhold" og er navngivet som henholdsvis 'Tørverig lavbund 2024 (kulstof 2022)' og 'Vådområdepotentiale'.

For at søge tillægget skal du først have søgt til basistilskuddet på marken. Hvor der er overlap mellem et eller begge kortlag til tillægget, og din brakmark eller småbiotop med basistilskud, kan du søge tillægget. Tillægget er i Fællesskemaet kaldt for 'Lavbundstillæg'. Det beregnes automatisk i Fællesskemaet, hvor stort et areal i din ansøgning til ordningen er berettiget til lavbundstillægget.

Vær opmærksom på, at du aktivt selv skal søge tillægget. Du kan i Fællesskemaet ikke færdiggøre din ansøgning til midlertidig ekstensivering uden at tage stilling til, om du ønsker at søge eller ikke ønsker at søge tillægget. Tillægget søges på bio-ordningssiden, hvor din ansøgning er opsummeret. Tillægget vil altså ikke blive automatisk pålagt arealet. Dette skyldes, at den højere sats der udbetales på arealer med tillæg kan påvirke din opfyldelse af at være aktiv landbruger næste år, hvis du bliver aktiv landbruger ved kriteriet om at du ikke må have fået udbetalt mere end 5.000 euro i det foregående år.

Alle arealer, der er omfattet af tillægget skal overholde de samme krav om ingen produktion i hele kalenderåret, som under basistilskuddet. Du kan læse mere om kravene til dine ikke-produktive arealer og elementer, dvs. aktivitetskrav, forbud, størrelseskrav, m.v. i afsnit 4.6.

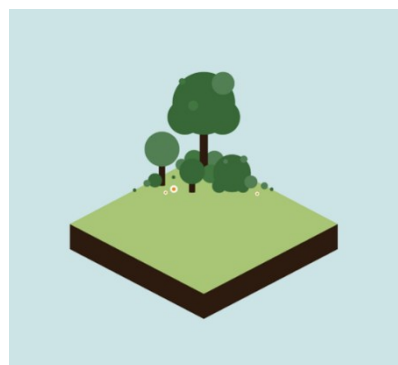
4.4 Hvilke typer af elementer og arealer kan du bruge?

Du kan bruge elementet småbiotoper og arealer som slåningsbrak, bestøverbrak, blomsterbrak i ordningen. Du må gerne kombinere forskellige elementer og arealer på samme landbrugsareal. Hvis du placerer elementer og arealer oven på hinanden, kan du kun opnå tilskud under midlertidig ekstensivering til det ene.

Eksempel

På en brakmark på 1 ha udlægger du en småbiotop på 0,5 ha. Du får derved tilskud til både 0,5 ha småbiotop og 0,5 ha brak. Du kan også udlægge en småbiotop på en hel mark op til 1 ha og få tilskud til 1 ha småbiotop.

Du kan også opnå gode biodiversitetsmæssige effekter ved at udlægge flere mindre områder af et landbrugsareal til en eller flere småbiotoper.

Find inspiration i denne video om småbiotoper under biodiversitet og bæredygtighed 2025

Du kan altså inden for samme landbrugsareal have forskellige kombinationer, som alle giver en forskel i plantedækket og dermed udvider både levesteder og fødekilder for markens levende organismer.

Småbiotoperne kan som udgangspunkt ligge på alle slags landbrugsarealer, hvilket vil sige arealer registreret som enten omdriftsmarker, permanent græs og permanente afgrøder. Du kan læse afsnit 4.4.1 om undtagelser fra dette. Slåningsbrak kan kun ligge på omdriftsmarker. Blomster- og bestøverbrak kan placeres på alle slags landbrugsarealer, men arealet vil herefter få status af omdrift. Forud for etablering af blomster- eller bestøverbrak skal den tidligere hovedafgrøde være fjernet, hvilket også kan omfatte et behov for rodfræsning. Dette skal være foretaget senest inden fristen for etablering af blomster- og bestøverbrak.

Hvis vi konstaterer, at der har været en produktion på dine ikke-produktive elementer, mister du dit tilskud under denne ordning for arealerne og kan blive pålagt en sanktion. Hvis arealerne stadigvæk overholder forpligtelserne for grundbetaling, vil du fortsat kunne få grundbetaling.

Du kan læse mere om, hvad vi definerer som landbrugsaktiviteter i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026.

4.4.1 Hvilke arealer kan ikke indgå i ordningen?

Følgende arealer kan ikke indgå i denne ordning:

- arealer, der er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3
- særligt udpegede Natura 2000-arealer til pleje*
- på arealer med et High Nature Value-indeks (HNV) på 5 eller derover må der ikke udlægges småbiotoper
- arealer, du søger varieret planteproduktion, miljø- og klimavenligt græs eller økologisk arealstøtte.
- arealer, der er underlagt betingelser ifølge andre nationale ordninger, hvor der ydes tilskud under betingelse af, at der ikke sker en landbrugsproduktion i 2026. Det kan være ordninger som , f.eks. klima- og lavbundsordninger eller i form af klima-, miljø- eller naturforpligtelser i medfør af indgåelse af direktivforpligtelser eller projekter, der undtagelsesvist fortsat kan modtage grundbetaling som følge af forpligtelserne.
- småbiotoper på arealer, der er udlagt som skovnegative områder.
- arealer med solcelleanlæg eller hvor du i løbet af året vil oprette solcelleanlæg.

*De særligt udpegede Natura 2000-arealer til pleje, er arealer med habitatnatur, der vurderes at have et særligt plejeindsatsbehov med henblik på at kunne opretholde naturtilstanden. Et kort herover udarbejdes (ca. hvert sjette år) på baggrund af bidrag fra kommunerne og offentlige lodsejere. Kortlaget kan ses i Internet Markkort (IMK) og hedder "særligt udpegede Natura 2000 områder til pleje 2024". Kortlaget er blandt andet målrettet tilskudsordningen pleje af græs og naturarealer (PLG). Arealerne udelukkes fra at kunne modtage tilskud til midlertidig ekstensivering for at undgå incitament til at opføre ekstensiv forvaltning med naturpleje.

Kortlaget over skovnegative områder, hvor det ikke er tilladt at etablere småbiotoper under denne ordning, er administreret af kommunen. Hvis du mener, at kommunens udpegning af skovnegative områder på din bedrift er forkert, skal du kontakte din kommune herom. Vi opdaterer kortlaget for skovnegative områder årligt i november på baggrund af kommunernes seneste data. Bemærk, at reglerne for GLM 10-småbiotoper er anderledes, og du kan derfor godt etablere GLM 10-småbiotoper i skovnegative områder.

4.4.1.1 Arealer, hvis naturværdi øges i løbet af tilskudsåret, kan opretholde tilskuddet året efter under ordningen

Som beskrevet ovenfor kan du ikke få tilskud under midlertidig ekstensivering til arealer, der allerede er beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3, særligt udpegede Natura 2000-arealer samt småbiotoper med et High Nature Value-indeks (HNV) på 5 eller derover.

Hvis du har udlagt småbiotoper eller marker under ordningen, og de i løbet af tilskudsåret bliver omfattet af disse regler, opretholder du dog fortsat dit tilskud under ordningen i ansøgningsåret, og i årene efterfølgende, forudsat at du søger til ordningen igen hvert år herefter.

Læs også om mulighederne for at være omfattet af 1-årsreglen (hvor du har op til 1 år efter endt forpligtelse til at bringe arealet ind i landbrugsdriften igen, før arealet eventuelt bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt yderligere om § 3-status i afsnit 7.1.

4.4.1.2 Andre omfattet af forbud mod landbrugsproduktion kan ikke få tilskud under ordningen

Du kan ikke få tilskud til midlertidig ekstensivering i vandboringers 25 meter beskyttelseszone, da der i forvejen er forbud mod at dyrke i beskyttelseszonen og ydes godtgørelse herfor. Denne regel er beskrevet i miljøbeskyttelsesloven. Du kan finde vandboringer og de tilhørende beskyttelseszoner i Inter-net Markkort i laget "Vandboringer 2025."

Landbrugsarealer, som er beliggende inden for et indvindingsområde til en vandboring, men ikke selve beskyttelseszonen på de 25 meter, kan anvendes under ordningen, medmindre der i servituten for det specifikke areal er et forbud mod dyrkning.

Enhver anden offentlig regulering der gælder for arealet i 2026 om, at der ikke må ske en landbrugsproduktion, vil også betyde, at du ikke kan opnå tilskud til arealet.

4.4.1.3 Arealer med solceller er ikke tilskudsberettigede under ordningen

Du kan ikke få tilskud under denne ordning til landbrugsarealer med solceller. Det gælder for både landbrugsarealer, hvor der er etableret solceller og landbrugsarealer, hvor der bliver etableret solceller i det kalenderår, hvor du søger tilskud til ordningen. Det er heller ikke muligt at få tilskud til arealer imellem solceller. Det har tidligere i ordningen været muligt at indtegne smalle marker imellem solcellerne og få tilskud til disse marker som brak. Denne mulighed er bortfaldet fra og med 2026. Årsagen er, at ordningen i højere grad skal bidrage til at arealer overgår til permanent udtagning på sigt ved f.eks. vådgøring af arealer.

4.4.1.4 Andre arealer, hvorpå der ikke kan søges tilskud under ordningen

Du kan ikke søge tilskud under denne ordning til følgende ikke-produktive elementer:

- 3-metersbræmmer (kan kun anvendes til opfyldelse af GLM 4-kravet og GLM 10)
- Markkrat (kan kun opnå grundbetaling og anvendes til opfyldelse af GLM 10)
- GLM-søer og fortidsminder (skal fastholdes og vedligeholdes som følge af GLM 8 og kan indgå i opfyldelse af GLM 10)
- Småbiotoper der anvendes til opfyldelse af GLM 10, eller som alene er udlagt under grundbetalingsordningen

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026:

- § 22 om arealer der ikke kan være omfattet af ansøgning om tilskud
- § 24 om kriterier for at modtage tilskud, der omhandler anden anvendelse eller regulering af arealet
- § 25, stk. 1 om at det er en forpligtelse at der ikke etableres solceller på arealet

4.5 Hvilke størrelser må arealerne have?

Det er et kriterie, at du skal søge tilskud til mindst 0,30 ha i alt under ordningen, og at hvert ansøgt element eller areal skal udgøre mindst 0,01 ha på den enkelte mark. Landbrugsarealet, du søger tilskud til under midlertidig ekstensivering i 2026, skal have været tilskudsberettiget til grundbetaling i 2025, og du skal have søgt grundbetaling i indeværende år til disse arealer. Hvis din bedrifts samlede tilskudsberettigede areal er mindre end 2 ha, kan du ikke få tilskud under grundbetaling til dine arealer, hvorfor du således heller ikke vil kunne få tilskud til midlertidig ekstensivering på dine arealer.

For de enkelte elementer og arealer gælder desuden:

- **Brakmarker:** Forskellige typer af brak må udgøre en hel mark uanset størrelse.
- **Småbiotoper:** En sammenhængende småbiotop må højst være 1 ha.
 - Hvis marken som en småbiotop er en del af, udgør op til 1 ha, må småbiotopen gerne fylde hele markens areal.
 - Du må gerne have flere småbiotoper op til 1 ha inden for samme mark, hvis afstanden imellem hver småbiotop er mindst 5 meter. Inden for disse 5 meter skal der foretages landbrugsaktiviteter, f.eks. i form af slåning eller dyrkning af en afgrøde.
 - Småbiotoper med en afstand på mindre end 5 meter fra hinanden anses som én samlet småbiotop, og må dermed kun udgøre 1 ha samlet set*.

*Vi gør opmærksom på, at i medfør af driftsloven er småbiotoper op til 1 ha undtaget fra rydningspligten, hvilket gælder på tværs af marker og markskel. Hvis du placerer en småbiotop på din mark, der ligger op ad en anden småbiotop på nabomarken, hvorved småbiotoperne tilsammen bliver for stor i henhold til driftslovens regler, kan du risikere at blive omfattet af rydningspligten, hvor træer og buske ikke må blive mere end 5 år gamle. Du undgår dette ved at sikre dig, at der er mindst 5 meter dyrket areal mellem hver småbiotop.

Du kan godt søge til flere forskellige elementer og arealer spredt udover din bedrift. Det betyder, at de ikke behøver at være sammenhængende, men enkeltvis skal være minimum 0,01 ha (100 m²), hvis de er en del af et tilskudsberettiget landbrugsareal. Det gælder, så længe det samlede landbrugsareal, der søges om tilskud til under ordningen, er på mindst 0,3 ha.

Se mere i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026:

- § 23, stk. 1 nr. 3 og 4 om arealers mindstestørrelser
- § 26 om småbiotoper

4.5.1 Samlet tilskudsareal må højst udgøre 50 pct. af det ansøgte areal til grundbetaling

Du kan højst få tilskud under denne ordning til 50 pct. af landbrugsarealerne på din bedrift, der er søgt grundbetaling til. Dette kriterie skal sikre, at der fortsat primært er landbrugsproduktion på din bedrift. Kriteriet er gældende på ansøgningstidspunktet, dvs. i ansøgningsperioden inden ændringsfristen. .

Vær opmærksom på, at GLM 10-arealer samt udtagne arealer, der er en del af udtagningsprojekter, skovprojekter eller lavbundsprojekter også påvirker, hvor mange arealer du kan få tilskud til under

denne ordning. En bedrifts samlede areal til grundbetaling bliver fratrukket arealer til GLM 10 og projekter, hvor der er søgt grundbetaling. Du har derfor alene mulighed for at søge tilskud til 50 pct. af dine landbrugsarealer, hvor der reelt er mulighed for produktion. Dette kriterie er for at sikre, at der fortsat er produktion på minimum halvdelen af en bedrifts produktionsarealer.

Eksempel

En bedrift på 100 ha består af:

- 10 ha permanent græs udtaget under et projektilsagn
- 15 ha permanente afgrøder, f.eks. lavskov
- 20 ha permanente græsarealer
- 55 ha omdriftsarealer, herunder brak

GLM 10-arealet udgør 4 pct. af 55 ha omdriftsareal – svarende til 2,2 ha. Af bedriftens samlede 100 ha kan de 12,2 ha (hhv. 10 ha projektilsagn og 2,2 ha anvendt under GLM 10) ikke bruges i ordningen. Dermed skal de maksimale 50 pct. findes blandt bedriftens øvrige arealer på 87,8 ha. Det vil sige, at op til 43,9 ha (50 pct. af 87,8 ha) af denne bedrift kan søges under denne ordning.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026:

- 23, stk. 1, nr. 5, og stk. 2 om arealets maksimale størrelse

4.6 Kriterier og forpligtelser for at søge tilskud

Du kan kun søge tilskud til bio-ordningen midlertidig ekstensivering, hvis du overholder kriterierne for ordningen. Du skal leve op til kriterierne for at kunne søge ordningen, mens forpligtelserne betegner de aktiviteter, du skal udføre – eller undlade at udføre – i ansøgningsåret.

Det er et kriterie, at alle elementer og arealer er mindst 0,01 ha og udgør hele eller en del af et tilskudsberettiget areal på mindst 0,3 ha til grundbetaling. Det er et kriterie, at småbiotoper højst må være 1 ha.

TABEL 4.1. Oversigt over hvilke kriterier og forpligtelser du skal overholde alt efter, hvilket ikke-produktivt element eller areal, du udlægger. Læs mere uddybende om de forskellige elementer og arealer længere nede i dette afsnit.

Element	Kriterie for element	Forpligtelse om landbrugsaktivitet
Småbiotop Læs mere i afsnit 4.6.1	Må udlægges på alle typer af landbrugsarealer. Det vil sige på omdriftsarealer, permanent græs og permanente afgrøder.	Ingen udførelse af landbrugsaktivitet. Plantedækket må bestå af uslået græs, urter osv., spildkorn/frø, træer og buske eller være vådt. Det er også tilladt at foretage aktiv tilplantering med f.eks. nye læhegn og nye træer og buske. Det er tilladt at jordbearbejde i forbindelse med tilplantningen.

Element	Kriterie for element	Forpligtelse om landbrugsaktivitet
		Ved mere end 75 pct. krongedække er afgræsning dog tilladt.
Areal	Kriterie for areal	Forpligtelse om landbrugsaktivitet
Slåningsbrak Læs mere i afsnit 4.6.3	Må kun udlægges på omdriftsarealer.	Skal slås årligt.
Blomsterbrak og bestøverbrak Læs mere i afsnit 4.6.4	Må udlægges på alle typer af landbrugsarealer. Det vil sige på omdriftsarealer, permanent græs og permanente afgrøder.	Jordbehandling og isåning af blomsterblanding ved etablering af blomsterbrak (valgfrie plantearter) eller bestøverbrak (Se planteartsliste i Bilag 1: Plante-artsliste for bestøverbrak), som foretages det første år. Efterfølgende år er det fortsat tilladt at bearbejde jorden med henblik på etablering af blomsterblandingen, men ikke et krav.

Vær opmærksom på, at der for økologiske arealer gælder særlige krav til anvendelse af økologiske frø og plantematerialer.

Se mere i Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion

4.6.1 Hvad gælder for småbiotoper?

Du har mulighed for at udtage dele eller hele marker (op til 1 ha) under denne ordning, som du helt friholder fra produktion og landbrugsaktiviteter. De urørte levesteder kaldes 'småbiotoper' og er områder, der siden 2023 og efterfølgende år enten er etableret eller naturligt opstået på et tilskudsberettiget landbrugsareal. En urørt småbiotop kan være med til skabe et større fødegrundlag for markens vilde dyr, fugle og insekter.

Du kan læse om, hvad der gælder for småbiotoper under grundbetalingsordningen i afsnittet o i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026.

Du kan læse mere om markkrat i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026.

4.6.1.1 Plantedækket på småbiotoper

Plantedækket på en småbiotop kan bestå af sidste års stubmark, der er blevet liggende; være en tidligere brugt græsmark; eller være sidste års blomsterblanding (f.eks. fra en tidligere indberettet blomster- og eller bestøverbrakmark). Du har også mulighed for at jordbehandle din småbiotop, hvis det sker i forbindelse med enten vådgøring, tilplantning af træer og buske og/eller etablering af et plantedække. Tilplantning må dog ikke ske med henblik på produktion. Du må aktivt tilplante dit areal med træer og buske og/eller et plantedække i hele kalenderåret, så længe beplantningen ikke har produktion for øje. Du kan begynde at planlægge småbiotoper på dine marker allerede efter den 25. oktober – året inden, du indberetter småbiotopen. Du kan f.eks. foretage beplantninger eller andre forberedende tiltag.

Du bør sikre dig, at småbiotopen adskiller sig fra den mark den ligger på. Det er særligt relevant, hvis småbiotopen er nyetableret og forskellen til det omkringliggende areal, f.eks. en græsmark til produktion, ikke er tydelig. I det tilfælde kan du sikre dig, at plantedækket på det omkringliggende areal adskiller sig fra småbiotopen, f.eks. ved afgræsning eller afpudsning af det omkringliggende areal, eller

at småbiotopen er afgrænset af f.eks. et hegn, en plovfure eller hegnsplæ. Dette er med til at sikre, at der i en kontrolsituation kan skelnes mellem småbiotopen og den omkringliggende mark.

4.6.1.2 Størrelse og forpligtelser for småbiotoper

Kriterierne for størrelsen af en småbiotop er, at den ikke må være mindre end 0,01 ha (100 m²) eller større end 1 ha. Det skyldes hensynet til Driftsloven, hvor arealer med småbiotoper op til 1 ha bliver undtaget fra rydningspligten. Du behøver derfor ikke fjerne træer og buske, når de bliver mere end fem år gamle. Denne undtagelse for småbiotoper op til 1 ha gælder så længe, at du indberetter arealet som en småbiotop.

Hvis du udlægger flere småbiotoper, skal der være mindst 5 meter mellem dem. Småbiotoper anses som sammenhængende, hvis der er mindre end 5 meter mellem dem. Dette afstandskrav gælder også til øvrige småbiotoper, som er anvendt til andre formål under GLM 10 og grundbetaling.

På marker med småbiotoper skal du på det omkringliggende areal udenfor indtegningen af småbiotoper overholde de forpligtelser, der gælder for det areal. Hvis der er flere småbiotoper på en mark skal du også overholde forpligtelser på de passager, der er mellem småbiotoperne. Det vil sige, at hvis der er indberettet småbiotoper på et areal med græs i omdrift, så skal arealet med græs overholde forpligtelser for græs. Det samme gælder for arealer med brak.

Småbiotoper med træer og buske er fortsat omfattet af forbuddet mod beskæring af træer og buske i fuglenes ynglesæson som følge af GLM 8-delkrav 3. Det vil sige fra 15. marts til og med 31. juli.

4.6.1.3 Du skal tegne småbiotoper ind

Du skal tegne din småbiotop præcis i Internet Markkort (IMK), hvor du planlægger at etablere den. Hvis du ønsker at fastholde småbiotoper, som du har registreret sidste år, kan du overføre sidste års registrering ved at kopiere dit markkort fra 2025 i IMK. Du skal skifte navnet på dine småbiotoper fra sidste år, fra biodiversitet og bæredygtighed, til 'midlertidig ekstensivering'. Hvis du registrerer en ny småbiotop i 2026, skal du tegne den ind i IMK.

Bemærk, at vi af tekniske årsager ikke retter teksterne på småbiotoper i Internet Markkort (IMK). Det betyder, at de fortsat vil blive vist som 4 pct. ikke-produktive arealer (**GLM 8**) i kortet. Dette har vi fastholdt, så du kan kopiere småbiotoperne over fra 2025 til 2026 – og ikke skal tegne dem ind på ny. Det er også den mulighed, du skal vælge i tegneredskabet i IMK, hvis du ønsker at indberette en ny småbiotop under GLM 10 i 2026.

Hvis din småbiotop udgør en hel mark, skal du stadig tegne en hovedmark under din tegning af småbiotopen. På hovedmarken skal du bruge eksisterende afgrødekoder. Hvis arealet er i omdrift forud for etableringen af en småbiotop, anbefaler vi, at du indberetter en afgrødekode for brak. Hvis arealet er permanent græs forud for etableringen, skal du indberette arealet med én af afgrødekoderne for permanent græs uden gødningsnorm.

Du kan udlægge småbiotoper på alle typer af landbrugsarealer. Det vil sige på omdriftsarealer, permanent græs og permanente afgrøder. Vi betragter småbiotoper som en del af den mark, de er placeret på. Derfor vil et areal med en småbiotop have samme status som den øvrige mark. Det betyder, at hvis den omkringliggende mark opnår status som permanent græs, vil småbiotopen også få status som permanent græs. Det betyder, at hvis du etablerer en småbiotop på en mark, der er permanent græs, hvor du på den resterende del af marken etablerer en omdriftsafgrøde, så bibeholder småbiotopen status af permanent græs. Du skal indberette småbiotopen med en afgrødekode for permanent græs uden gødningsnorm. Du skal være opmærksom på, at marker med permanent græs skal være mindst 0,3 hektar eller kunne lægges sammen med en anden mark med permanent græs, således det samlede areal kommer over 0,3 ha.

Eksempler på, hvilken status småbiotopen har, når den etableres på forskellige typer af arealer:

Eksempel 1. En småbiotop under bio-ordningen midlertidig ekstensivering eller GLM 10 etableret på en mark med slåningsbrak:

Under midlertidig ekstensivering fastholdes arealer med slåningsbrak med omdriftsstatus. Småbiotoper, der er placeret på en slåningsbrakmark under ordningen, bliver derfor ikke til permanent græs efter fem år. Slåningsbrak i GLM 10 indgår dog i optællingen til permanent græs, hvorfor en småbiotop placeret på GLM 10-slåningsbrak får status som permanent græs efter fem år.

Eksempel 2. En småbiotop under bio-ordningen midlertidig ekstensivering eller GLM 10 etableret på en mark med omdriftsgræs:

Arealet med småbiotopen følger status for marken med omdrift. Det vil sige, at småbiotopen kan blive til permanent græs, hvis den omkringliggende mark har været udlagt med græs og andet grøntfoder i mere end 5 år.

Eksempel 3. En småbiotop under bio-ordningen midlertidig ekstensivering eller GLM 10 etableret på en mark med græs og andet grøntfoder, som bliver omklassificeret til permanent græs i 2026:

Arealet kan ikke indgå i opfyldelsen af GLM 10, fordi småbiotopen også får status af permanent græs. Til gengæld kan småbiotopen fortsat anvendes under midlertidig ekstensivering.

På arealer med lavskovstræer sker der en årlig vedproduktion i alle årene mellem plantering og stævning. Derfor kan lavskovstræerne på et areal med lavskov ikke tegnes ind som en småbiotop. Arealet omkring træerne kan dog godt tegnes ind som en småbiotop så længe, at arealet består af noget andet end lavskovstræer som for eksempel højt græs eller vand. Med henblik på at leve op til krav om landbrugsaktiviteter på lavskov, skal du fortsat sikre dig, at lavskovstræerne ikke gror til.

Hvis du udlægger en småbiotop på et areal med lavskov, skal arealet, som er tegnet ind som en småbiotop, adskille sig fra det omkringliggende areal, der er indberettet som lavskov. Hvis arbejdsarealer (inkl. vendeplads) er en del af dit lavskovsareal, kan du benytte dette arbejdsareal som en småbiotop. I så fald skal du registrere arbejdsarealet som en småbiotop og du kan dermed ikke længere anvende arealet til arbejdsførelse eller opbevaring.

Ligesom for arealer med lavskov, skal småbiotoper, der er tegnet ind på arealer med frugt, bær og nøddetræer og -buske, også adskille sig fra arealet med træer og buske, som forklaret for lavskov.

4.6.1.4 Du må ikke udføre landbrugsaktiviteter på småbiotoper under ordningen

Det er en forpligtelse under bio-ordning midlertidig ekstensivering, at du ikke må bruge en småbiotop produktionsmæssigt, da det ikke vil være i overensstemmelse med EU-reglerne om ikke-produktive elementer. Du må derfor ikke udføre landbrugsaktiviteter på en småbiotop i hele kalenderåret, herunder heller ikke afgræsning eller slæt.

Består småbiotopen af mere end 75 pct. træer og buske – målt ud fra kronedækkets areal – eller er vådgjort, må småbiotopen undtagelsesvist gerne afgræsses i henhold til EU-reglerne. Hvis du lader dine småbiotoper afgræsse, så skal du være opmærksom på, at dyrene ikke også afgræsser plante-materialet af eventuelt tilstødende brakmarker under denne ordning. Muligheden for afgræsning af en småbiotop må dog ikke beskadige træerne og buskene i en sådan grad, at der er risiko for, at træerne eller buskene ikke kan overleve eller er blevet fjernet. Derfor skal husdyrene også have adgang til et

tilstødende areal, så småbiotopen ikke bliver beskadiget. Du behøver ikke at indhegne småbiotopen, hvis den støder op til en produktionsmark, som f.eks. en græsmark eller et tilsagnsareal, hvor afgræsning er tilladt.

4.6.1.5 Du må ikke bruge pesticider (sprøjtemidler) på småbiotoper

På småbiotoper må du ikke anvende pesticider til nedvisning af afgrøden til etablering af næste års afgrøde.

Du må ikke gødske eller sprøjte arealet i hele kalenderåret. Det er dog tilladt selektivt at afslå eller nedvisne forekomster af flyvehavre og kæmpebjørneklo. Sidstnævnte kun hvis det er pålagt gennem en indsatsplan i din kommune. Det afslåede plantemateriale kan fjernes fra marken, hvis dette følger af anden regulering.

4.6.1.6 Hvilke tiltag kan forbedre biodiversiteten på småbiotoper?

Du har mulighed for at forbedre biodiversiteten på småbiotoperne ved f.eks. at udlægge halmballer, små stendynger og grenbunker, som kan bestå af afklip og fældede træer, så de fungerer som et overvintringssted for insekter og andre dyr. Vær dog opmærksom på, at halmballer eller andre landbrugsprodukter kun er tilladte at opbevare på en småbiotop, hvis du ikke bruger dem produktionsmæssigt. Det kan du f.eks. sikre ved at klippe ballesnor eller -net på halmballen eller ved at sprede halmballerne jævnt på arealet, dog uden at de noget sted på småbiotopen optager et sammenhængende areal på over 0,01 ha. Det er dog ikke muligt at inkludere arealer og områder i en småbiotop, som i forvejen er GB-fradagsarealer. Det vil sige arealer, der ikke er en del af det tilskudsberettigede areal under grundbetalingen.

Hvis du ønsker at plante hjemmehørende træer og buske på en småbiotop, har du mulighed for at søge om tilskud via Miljøstyrelsens ordninger. Der kan enten søges om tilskud til beplantninger til gavn for vildtet eller til hasselmusen og birkemusen inden for de kommuner, hvor disse arter findes.

Du kan læse mere på Naturstyrelsens hjemmeside om Plant for vildtet 2025.

Du kan få yderligere inspiration til småbiotoper på vores hjemmeside.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026:

- §§ 26 og 27 om småbiotoper

4.6.2 Hvad gælder for de braklagte arealer?

Braklagte arealer er landbrugsarealer i omdrift, som du i en periode (et år ad gangen) tager ud af den landbrugsmæssige produktion.

Hvis du vælger at udlægge dit landbrugsareal som brak under bio-ordningen midlertidig ekstensivering, skal du enten udlægge det som slåningsbrak eller etablere blomster- eller bestøverbrak.

Du må ikke gødske eller sprøjte arealet i hele kalenderåret. Det er dog tilladt selektivt at afslå eller nedvisne forekomster af flyvehavre og kæmpebjørneklo. Sidstnævnte gælder kun, hvis det er pålagt gennem en indsatsplan i din kommune. Det er ikke tilladt at udføre fladebehandling af flyvehavre eller kæmpebjørneklo. Det afslåede plantemateriale kan fjernes fra marken, hvis det følger af anden regulering, som vil være tilfældet for flyvehavre. Hvis der er flyvehavre eller kæmpebjørneklo på en stor del af markens areal, og du fjerner ukrudtet inden for forbudsperioden, kan du risikere, at marken i satellitkontrollen vil slå ud som enten slået eller jordbehandlet. For at undgå en overtrædelse skal du kunne sandsynliggøre, at den indsats, der er foretaget på brakmarken, har været med henblik på at selektivt bekæmpe flyvehavre eller kæmpebjørneklo.

Vær opmærksom på, at reglerne for slåning i forbudsperioden er ens med reglerne for slåning i forbudsperioden for brakarealer, der anvendes til at opfylde GLM 10. Reglerne er dog forskellige fra brakarealer, der alene søges grundbetaling til. Det skyldes, at midlertidig ekstensivering og GLM 10 har til formål at forbedre biodiversiteten. Under grundbetaling, som er en indkomststøtteordning, er det primære formål at sikre, at brakarealet opretholdes i en landbrugsmæssig stand, så det nemt kan indgå i driften igen, hvorfor det under grundbetaling kan tillades, at flere arter kan bekæmpes inden for forbudsperioden.

Du kan læse mere om slåning i forbudsperioden i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026.

Hvis du slår din brakmark i forbudsperioden fra 1. maj til 31. juli, vil din brakmark blive underkendt som et brakareal under denne ordning, og der kan eventuelt beregnes en sanktion. Du vil fortsat kunne modtage grundbetaling til marken, hvis vi ændrer arealet fra afgrøden 'brak' til f.eks. græs uden kvælstofnorm i forbindelse med en kontrol.

Nedenfor kan du læse om de forskellige typer af braklagte arealer.

4.6.3 Hvad gælder yderligere for slåningsbrak?

Slåningsbrak udlagt under bio-ordningen midlertidig ekstensivering har yderligere forpligtelser end slåningsbrak under grundbetaling.

Under midlertidig ekstensivering må du ikke bruge marker med slåningsbrak til produktion i hele kalenderåret. Det betyder bl.a., at du ikke må omlægge til en vintersæd- eller vårafgrøde i løbet af kalenderåret.

Plantedækket på en brakmark kan f.eks. bestå af sidste års stubmark, der er blevet liggende, et græsplantedække, naturligt fremvoksende græsser og urter mm., sidste års blomsterblanding (f.eks. fra en tidligere indberettet blomster- og eller bestøverbrakmark) eller være en vintersået afgrøde fra året inden, der ikke fremstår som et produktionsareal. Benytter du et areal med vintersået afgrøde kan det derfor være nødvendigt med en eller flere slåninger af arealet i foråret (1. april til 30. april) til indsats for, at arealet ikke fremstår som et produktionsareal.

Under denne ordning forbliver arealer med slåningsbrak omdrift og bliver ikke til permanent græs efter fem år. Det er modsat arealer med slåningsbrak, du udelukkende søger grundbetaling til, eller som anvendes til opfyldelse af GLM 10.

Se afsnit om brak i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026.

4.6.4 Hvad gælder yderligere for blomsterbrak og bestøverbrak?

Blomsterbrak og bestøverbrak udlagt under bio-ordningen midlertidig ekstensivering har yderligere forpligtelser end, hvad der gælder under grundbetaling.

Du skal foretage en mekanisk jordbehandling ved den første etablering af arealet med blomsterbrak eller bestøverbrak. Hvis du fortsat ønsker at have blomster- eller bestøverbrak det eller de efterfølgende år, behøver du ikke foretage yderligere jordbehandling på arealet, med mindre dette er nødvendigt for at sikre forekomst af de nødvendige plantearter. Det vil sige, at så længe arealet overholder forpligtelserne for blomsterblandinger, vil det kunne godkendes som blomster- eller bestøverbrak. Hvis du etablerede blomster- eller bestøverbrakarealer under ordningen biodiversitet & bæredygtighed i

2025, er du ikke pålagt krav om at jordbearbejde og iså blomsterblandinger på ny i 2026, hvis du ønsker at fastholde arealet som blomster- eller bestøverbrak under ordningen midlertidig ekstensivering i 2026. Se også eksemplerne herunder.

Eksempler på, hvornår du er omfattet af krav om jordbearbejdning og isåning af blomster på dine blomster- og bestøverbrakmarker:

Eksempel 1. Du har søgt om tilskud under ordningen biodiversitet & bæredygtighed i 2025 til et areal, hvor du har etableret blomsterbrak med mekanisk jordbehandling forud for isåning af blomsterblandinger.

I 2026 søger du nu tilskud til samme areal med blomsterbrak under bio-ordningen midlertidig ekstensivering, og dermed er du ikke forpligtet til at jordbehandle arealet igen i 2026, da du har gjort det i 2025.

Eksempel 2. Du har i 2024 søgt om tilskud under ordningen biodiversitet & bæredygtighed til et areal, hvor du har etableret en blomsterbrakmark.

I 2025 vælger du ikke at søge tilskud under ordningen biodiversitet & bæredygtighed til arealet.

I 2026 vælger du at søge tilskud til arealet under bio-ordningen midlertidig ekstensivering, og du vil indberette arealet som blomsterbrak. I denne situation er du forpligtet til at foretage en mekanisk jordbehandling i forbindelse med etableringen. Dette skyldes, at du ikke søgte tilskud under bio-ordningen i forrige ansøgningsår, og at etableringen af blomsterbrakken derfor anses som "førstegangsetablering".

Du må ikke omlægge blomsterbrak og bestøverbrak anvendt under denne ordning i hele kalenderåret.

Du kan med fordel placere dine arealer med blomster- eller bestøverbrak i tilknytning til eksisterende naturområder, småbiotoper, grøfter eller lignende, men dette er ikke et krav. Du kan også bruge dine marker med blomster- eller bestøverbrak imellem produktionsmarker for at skabe en variation i plantedækket til gavn for vildtet og insekter.

Blomsterbrak under denne ordning er et braklagt areal, hvor du etablerer et plantedække, der består af mindst to forskellige frø- og nektarproducerende plantearter per m² senest d. 30. april 2026. Den udsåede blomsterblanding skal udgøre mindst 50 pct. af plantedækket på arealet.

Du kan udlægge blomsterbrak på alle typer af landbrugsarealer. Det vil sige på omdriftsarealer, permanent græs og permanente afgrøder. Arealer, du etablerer med blomsterbrak, har status som omdrift.

Bestøverbrak under denne ordning er et braklagt areal, hvor du etablerer et plantedække, der består af mindst tre plantearter fra planteartslisten for bestøverbrak per m² senest d. 30. april 2026. Se planteartslisten i Bilag 1. Den udsåede blomsterblanding skal udgøre mindst 50 pct. af plantedækket på arealet. Korn, græs, og majs må gerne indgå i blomsterblandingen, men kan ikke tælle med som én af de tre plantearter, da de ikke er nektarproducerende. Anvender du kløver i blandingen, kan kløver kun udgøre én af de tre krævede plantearter (også ved flere forskellige kløverarter).

Det er fra 2026 ikke længere muligt at få tillæg til bestøverbrak, men du kan stadigvæk opnå basistilskuddet i ordningen på 1.350 kr./ha til dine bestøverbrakarealer, og eventuelt også tillægget på 1.950

kr./ha, hvis din bestøverbrakmark er placeret på kulstofrig jord eller indenfor arealer med vådområde-potentiale.

Se planteartsliste i Bilag 1: Planteartsliste for bestøverbrak

Se her for at finde inspiration og vejledning for, hvordan du kan tilgodese biodiversiteten bedst muligt.

Se afsnit om brak i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026:

- §§ 28 og 29 om braklagte arealer

4.7 Der er ingen gødskningsnorm til arealer under ordningen

Du må ikke bruge arealer under denne ordning produktionsmæssigt. De har derfor ikke en gødskningsnorm.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt Bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026:

- § 27, nr. 3 og § 29, stk. 2-3 om pesticider

4.8 Du må ikke udføre anlægsarbejde

Det er ikke tilladt at udføre anlægsarbejde i hele kalenderåret, som f.eks. at grave rør ned, på arealer, hvor der er søgt tilskud til midlertidig ekstensivering. Anlægsarbejde anses som værende i modstrid med ordningens formål om at fremme biodiversiteten. Det er til forskel for arealer, du alene søger grundbetaling til, og hvor gravearbejde er tilladt uden for dyrkningsperioden, som varer mellem 15. marts til og med 25. oktober.

Hvis du bliver bekendt med i løbet af året, at der på dele af dit areal, hvor du har søgt midlertidig ekstensivering, skal udføres anlægsarbejde, har du mulighed for at trække det specifikke areal ud af din ansøgning til og med 15. november.

4.9 Det skal du gøre, hvis der sker ændringer i løbet af året

Det er et kriterie, at arealerne under ordningen er tilskudsberettigede til grundbetaling i hele kalenderåret. Hvis forpligtelserne under grundbetaling ikke er opfyldt på et areal hele året, skal du trække hele marken, eller den del af marken, der ikke er tilskudsberettiget, ud af din ansøgning.

Ligeledes skal arealerne også være tilskudsberettigede til midlertidig ekstensivering hele kalenderåret. Du kan dog alene trække din ansøgning tilbage, hvis du ikke har fået varslet kontrol. Det kan f.eks. være:

- Ved ekspropriation
- Ved længerevarende udnyttelse til andet formål, f.eks. drænarbejde*, rørnedlægning m.m.
- Ved etablering af en menneskeskabt anlægskonstruktion

- Hvis du ikke har mulighed at udføre en landbrugsaktivitet på en brakmark, f.eks. ved permanent vandlidende forhold – du kan her overveje at søge arealet ind i ordningen som en småbiotop i det følgende år.
- Hvis du tilplanter arealet med en ikke-støtteberettiget afgrøde, som f.eks. juletræer og pyntegrønt

*Det er ikke tilladt at grave i jorden, og derved er det ikke tilladt at lægge nye dræn eller lave vedligeholdelsesarbejde af eksisterende dræn på arealer, du har indberettet under ordningen, da det vil blive anset som produktion.

Hvis du under kontrol er gjort opmærksom på, at du ikke overholder GLM 10 om mindst 4 pct. ikke-produktive elementer og arealer på bedriftens omdriftsarealer, kan du under kontrol udpege andre ikke-produktive elementer, der er ansøgt til under denne ordning.

Hvis vi under administrativ kontrol konstaterer overtrædelse af GLM 10 kan du inden høringsfristen sende en ændring ind til dit fællesskema, hvor det fremgår hvilke arealer, du i stedet vil anvende til at opfylde GLM 10, og samtidig nedskrive det areal, hvortil du søger tilskud under ordningen midlertidig ekstensivering. Det udpegede areal vil blive betragtet som et overtrådt areal og blive pålagt en sanktion.

Det er den landbruger, der har indberettet arealet i sit fællesskema, der har ansvaret for, at arealet er tilskudsberettiget i hele kalenderåret. Det gælder også ved salg eller bortforpagtning efter ansøgningsfristen.

Se hvordan du trækker marker ud af din ansøgning eller reducerer marker i Vejledning om grundbetaling og tilskudsberettigede arealer 2026.

4.9.1 Hvornår kan du ændre afgrødekode?

Det er vigtigt for vores kontrol af afgrøderotationen på dine marker, at du indberetter afgrøderne på marken korrekt ved ansøgning. Du skal altså angive den rigtige afgrødekode på dine marker ellers risikerer du, at dine marker bliver underkendt.

Du skal senest på ændringsfristen angive med afgrødekoden i fællesskemaet, hvilken aktivitet (blomsterblanding eller slåning) du vælger at udføre på din brakmark. Efter ændringsfristen kan du ikke ændre afgrødekoden fra eksempelvis blomster/bestøverbrak til slåningsbrak eller fra slåningsbrak til blomster/bestøverbrak. Det er udelukkende muligt at ændre afgrødekoden fra bestøverbrak til blomsterbrak, hvilket kan være aktuelt, hvis den udsåede blomsterblanding ikke er fremspiret, så den opfylder kravene til bestøverbrak, men dog opfylder kravet til blomsterbrak. Det påvirker ikke arealets tilskudsberettigelse at ændre afgrødekoden fra bestøverbrak til blomsterbrak.

Hvis vi i den satellitbaserede kontrol klassificerer en anden afgrøde end den indberettede på en mark, og det har betydning for din ansøgning, vil du modtage et høringsbrev. Da alle braktyper har samme afgrødekategori, vil du dog ikke modtage en høring, hvis du har indberettet en forkert afgrødekode for brak.

Læs mere i afsnit 6 om kontrol og administrative sanktioner 2026.

4.9.2 Vær opmærksom på tilbagetrækningsfristen

Fristen for tilbagetrækning af din ansøgning er 16. november 2026.

Du kan som udgangspunkt trække din ansøgning om tilskud til arealet helt eller delvist tilbage på ethvert tidspunkt, dog senest til og med 16. november. Du kan ikke trække arealer tilbage fra din ansøgning om tilskud, hvis vi har oplyst dig om, at vi har til hensigt at foretage kontrol på din bedrift. Efter et kontrolbesøg kan du desuden ikke trække de arealer ud, hvor vi har konstateret manglende overholdelse af tilskudsbetingelserne.

Læs mere i afsnit 6 om kontrol og administrative sanktioner 2026.

5. Hvilke tilskud kan du søge til samme areal?

I dette afsnit kan du læse, hvad du kan kombinere bio-ordningen midlertidig ekstensivering med.

5.1 Sammenhæng til andre ordninger

Du kan kun kombinere tilskud under denne ordning med grundbetaling og ø-støtte.

Hvis du f.eks. søger om tilskud under denne bio-ordning, så kan du ikke samtidig modtage tilskud under følgende ordninger, til arealet hvor der er ansøgt til midlertidig ekstensivering:

- Arealer med fastholdelse af vådområder (tilsagnstype 50, 55, 74, 75 og 76)
- Arealer med fastholdelse af naturlige vandstandsforhold (tilsagnstype 77)
- Arealer med fastholdelse af lavbundsområder (tilsagnstype 78)
- Arealer til etablering af vådområder (tilsagnstype 13)
- Arealer med miljøvenlig drift af vådområder (tilsagnstype 16)
- Arealer med tilskud til fastholdelse af arealer i vand- og klimaprojekter (Engangskompensation)
- Arealer med minivådområder (inkl. omkringliggende arealer)
- Arealer med tilsagn om skovrejsning
- Arealer med tilsagn om Pleje af græs- og naturarealer
- Arealer med tilskud til permanent ekstensivering
- Arealer med tilskud til målrettet kvælstofregulering
- Bio-ordningerne:
 - Arealer under bio-ordningen varieret planteproduktion
 - Arealer under bio-ordningen miljø- og klimavenligt græs
 - Arealer under bio-ordningen økologisk arealstøtte

Du kan søge ind i f.eks. udtagningsordninger om vand- og klimaprojekter på et areal, hvor du i indværende år har søgt tilskud til midlertidig ekstensivering, så længe du ikke modtager tilskud til forpligtelser om ingen produktion under projektet i indværende år.

Du kan se en oversigt over alle tilskudsberettigede arealordninger på styrelsens hjemmeside. Her får du et overblik på tværs af tilskudsordninger, så du kan se muligheder og begrænsninger for kombination af arealordninger på samme mark.

Se hvilke tilskud du kan kombinere på dit areal i 2026.

5.2 Sammenhæng med konditionalitet

Du kan kun modtage tilskud under bio-ordningen midlertidig ekstensivering, hvis du opfylder GLM 10-kravet om, at du skal udlægge mindst 4 pct. ikke-produktive elementer på dine omdriftsarealer.

Viser det sig ved kontrolbesøg eller i forbindelse med en satellitkontrol, at du ikke opfylder GLM 10-kravet, har du mulighed for at udpege erstatningsarealer, som opfylder betingelserne for GLM 10-arealer.

Hvis du kun råder over erstatningsarealer, som er indberettet under bio-ordningen midlertidig ekstensivering, får du fortsat grundbetaling for arealerne, men du mister tilskuddet og bliver pålagt en sanktion under bio-ordningen midlertidig ekstensivering for de arealer, som overføres til GLM 10.

Du kan ikke modtage tilskud under denne ordning til de områder på en mark der består af GLM-landskabselementer og skal fastholdes og vedligeholdes i medfør af GLM 8, delkrav 1.

Hvis du ikke er omfattet af GLM 10, så kan du fortsat søge om tilskud til midlertidig ekstensivering.

Du kan læse mere om konditionalitet og sammenhængen til GLM-kravene i Vejledning om konditionalitet – Miljøområdet 2026.

Læs mere i afsnit om kontrol og administrative sanktioner 2026.

6. Kontrol og administrative sanktioner

I dette kapitel beskriver vi, hvordan kontrollen foregår. Du kan også her læse om de administrative sanktioner, du kan få, hvis vi finder overtrædelser i kontrollen.

6.1 Kontrol

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøes kontrol skal sikre, at reglerne for udbetaling af tilskud bliver overholdt.

Vi kontrollerer ansøgningerne på flere forskellige måder:

- **Administrativ kontrol.** Vi undersøger, om du opfylder betingelserne for at få tilskud ud fra de oplysninger, du har indberettet i fællesskemaet via Tast-selv, og om flere ansøgere søger om tilskud for det samme areal.
- **Satellitbaseret kontrol.** Vi bruger satellitdata til at kontrollere de kriterier og forpligtelser på markerne, som kan kontrolleres med denne metode. Den satellitbaserede kontrol fokuserer på større overtrædelser. Hvis den satellitbaserede kontrol viser, at kriterier og forpligtelser ikke er opfyldt, kan du i mange tilfælde bringe forholdene i orden og undgå en nedsættelse af tilskuddet. Det gør du ved at sende georefererede billeder ind med styrelsens app, som viser, at du overholder betingelserne. Du kan også efter en satellitbaseret kontrol ændre eller trække din ansøgning tilbage, for så vidt angår den del, der er berørt af den manglende overholdelse, forudsat, at dette sker senest 15. november.

Du kan læse mere om den satellitbaserede kontrol på vores hjemmeside.

- **Kontrolbesøg på bedriften.** Vi kommer på kontrolbesøg på en mindre del af bedrifterne der søger ordninger, fordi der er betingelser, som ikke kan kontrolleres med satellitdata. Du har ifølge kapitel 6 i lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. pligt til at yde den nødvendige bistand i forbindelse med kontrol af oplysningerne i fællesskemaet. Du skal give adgang til bedriftens arealer samt vise dyrkningsplaner, markplaner, gødningsplaner, nødvendige bilag, registreringer og regnskabsmateriale, forretningsmateriale m.v., hvis det efterspørges af kontrollen. Vi varsler som udgangspunkt ikke kontrolbesøg. Det skyldes, at kontrolbesøg kun kan varsles, hvis varslingen ikke forstyrrer kontrollens formål og effektivitet. Når vi i sjældne tilfælde varsler kontrollen, udfører vi kontrollen inden for 14 dage efter varslingen. Efter varsling af et kontrolbesøg kan du ikke trække arealer ud af ansøgningen. Efter kontrolbesøg kan du ikke trække de arealer ud af ansøgningen, hvor vi har konstateret manglende overholdelse af tilskudsbetingelserne.

Hvis vi har konstateret, at der er regler, som ikke er overholdt, sender vi en skriftlig høring via Tast-selv. Her får du mulighed for at give dine bemærkninger. Vores kommentarer til dine bemærkninger vil fremgå af den skriftlige afgørelse.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt:

- [Artikel 59 – 60, artikel 62 og artikel 65 – 72 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2021/2116 af 2. december 2021 om de kontrolsystemer, som medlemsstaterne er forpligtede til at indføre for at sikre, at reglerne bliver overholdt, og at Unionens finansielle interesser bliver beskyttet.](#)
- [Artikel 7 og 10 i Kommissionens gennemførelsesforordning \(EU\) 2022/1173 af 31. maj 2022 om mulighederne for at ændre i eller trække støtteansøgninger tilbage efter kontrol, og om medlemsstaternes forpligtelse til at indføre et satellitbaseret arealovervågningssystem, som bl.a. skal sikre, at der ikke udbetales tilskud for arealer, som ikke er tilskudsberettigede.](#)
- Bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026

6.2 Administrative sanktioner

6.2.1 Hvis du indsender en ansøgning om tilskud for sent

Hvis du indsender en ansøgning om tilskud under midlertidig ekstensivering efter ansøgningsfristen, nedsætter vi det tilskud, som du ville være berettiget til, hvis ansøgningen om tilskud var indsendt rettidigt, med én pct. pr. arbejdsdag, som fristen overskrides.

Hvis forsinkelsen er mere end 25 arbejdsdage, det vil sige, hvis du indsender efter ændringsfristen, kan du ikke få tilskud under ordningen.

6.2.2 Hvis du ikke indberetter alle bedriftens landbrugsarealer

Søger du om arealtilskud eller tilskud under de animalske ordninger, skal du indberette alle bedriftens landbrugsarealer i fællesskemaet. Dette gælder også landbrugsarealer, som du ikke søger om tilskud for.

Hvis det ikke-indberettede areal udgør mere end tre pct. af det samlede areal, som skulle have været indberettet (det indberettede areal plus det ikke-indberettede areal), nedsætter vi alle arealrelaterede tilskud med op til tre pct., afhængigt af undladelsens omfang.

Tabel 6.1: Sådan beregner vi sanktionen:

Det ikke-indberettede areals andel af det samlede areal, som skulle have været indberettet	Størrelse på sanktion
Op til tre pct.	Ingen sanktion.
Mere end tre pct. og op til ti pct.	Én pct. af alle arealrelaterede tilskud.

Det ikke-indberettede areals andel af det samlede areal, som skulle have været indberettet	Størrelse på sanktion
Mere end ti pct. og op til 20 pct.	<p>Én pct. af alle arealrelaterede tilskud, hvis det ikke-anmeldte areal er op til fem ha.</p> <p>To pct. af alle arealrelaterede tilskud, hvis det ikke-anmeldte areal er over fem ha.</p>
Mere end 20 pct.	<p>Én pct. af alle arealrelaterede tilskud, hvis det ikke-anmeldte areal er op til fem ha.</p> <p>To pct. af alle arealrelaterede tilskud, hvis det ikke-anmeldte areal er over fem ha og op til ti ha.</p> <p>Tre pct. af alle arealrelaterede tilskud, hvis det ikke-anmeldte areal er over ti ha.</p>

6.2.3 Hvis der er betingelser under en tilskudskategori, som ikke er opfyldt

Ved manglende opfyldelse af betingelser under en tilskudskategori og beregning af administrative sanktioner skelner vi mellem "kriterier for at få tilskud" og "forpligtelser".

Kriterier for at få tilskud

"Kriterier for at få tilskud" er de overordnede betingelser, der skal være opfyldt for, at du kan få tilskud. Kriterierne kan f.eks. være, at du skal være aktiv landbruger, at du skal have rådighed over de arealer, du søger om tilskud til, og at arealerne ikke må ligge i bestemte områder (Natura 2000, § 3-områder osv.). Hvis du ikke opfylder et eller flere kriterier for et areal, kan arealet ikke medtages i det, som vi kalder "det godkendte, ansøgte areal". Men du får ikke en sanktion, når du ikke opfylder et kriterie for at få tilskud.

Forpligtelser

Under hver tilskudskategori er der nogle handlinger, du skal udføre eller ikke må udføre – det kalder vi forpligtelser. Hvis du på et areal ikke opfylder de forpligtelser, som gælder under tilskudskategorien, bortfalder tilskuddet for arealet helt eller delvist. Herudover kan du få en administrativ sanktion, som afhænger af alvoren, omfanget og varigheden af den manglende opfyldelse af forpligtelserne.

6.2.4 Sådan beregner vi den administrative sanktion

Tabel 6.2. Oversigt over hvilke begreber vi bruger, når vi beregner administrative sanktioner.

Begreb	Betydning
Tilskudskategori	En tilskudsordning eller en del af en tilskudsordning med egne tilskudsbetingelser og egen tilskudssats.
Ansøgt areal	Det areal, som du indberettede (indtegnede i IMK), og som du søgte om tilskud for under en tilskudskategori.
Kriterier for at få tilskud	Overordnede betingelser, som skal være opfyldt for, at du kan få tilskud under den ansøgte tilskudskategori.
Godkendt, ansøgt areal	Den del af det ansøgte areal, hvor kriterierne for at få tilskud er opfyldt.

Begreb	Betydning
Forpligtelser	De handlinger, som du skal udføre eller undlade at udføre under den ansøgte tilskudskategori.
Overtrådt areal	Den del af det godkendte, ansøgte areal, hvor en eller flere forpligtelser ikke er overholdt.
Vægningsfaktor	En talstørrelse, som afspejler en overtrædelses alvor, omfang og varighed, og som det overtrådte areal ganges med. Vægningsfaktoren kan f.eks. være 0,25, 0,5 eller 1. Alle overtrådte arealer under ordningen om biodiversitet og bæredygtighed ganges med vægningsfaktoren 1. Ved overtrædelser af forpligtelser, som gælder på tilskudskategoriniveau og ikke er knyttet direkte til de enkelte arealer, ganges hele det godkendte, ansøgte areal med vægningsfaktoren. Hvis der er flere overtrædelser på det samme areal, anvendes summen af vægtene. Hvis summen af vægtene for et areal overstiger 1, nedsættes den samlede vægt for arealet til 1.
Vægtet, overtrådt areal	Den del af det godkendte, ansøgte areal, hvor en eller flere forpligtelser ikke er overholdt – efter hensyntagen til de gældende vægningsfaktorer.
Overtrædelsesprocent	Det vægtede, overtrådte areal i procent af det godkendte, ansøgte areal.
Sanktionsfaktor	Den talstørrelse, som det overtrådte areal ganges med for at fastlægge sanktionen.
Tilskudsberettiget areal	Det godkendte, ansøgte areal fratrukket det vægtede overtrådte areal.
Gentagelse	Det er en gentagelse, hvis du også tidligere i perioden 2023-2027 har haft en overtrædelse på trin to eller derover i sanktionssystemet under den samme tilskudskategori.

Tabel 6.3: Sådan beregner styrelsen den administrative sanktion for en tilskudskategori under bio-ordningen midlertidig ekstensivering:

	Overtrædelsesprocent	1. overtrædelse	Ved gentagelse
Trin 1	0 < overtrædelsesprocent ≤ 10 pct.	Det godkendte, ansøgte areal nedsættes. Ingen sanktion	Det tilskudsberettigede areal nedsættes. Ingen sanktion
Trin 2	10 pct. < overtrædelsesprocent ≤ 25 pct.	Det godkendte, ansøgte areal nedsættes. Herudover får du en sanktion på 0,2 x det overtrådte areal	Det tilskudsberettigede areal nedsættes. Herudover får du en sanktion på 0,5 x det overtrådte areal
Trin 3	25 pct. < overtrædelsesprocent ≤ 100 pct.	Det godkendte, ansøgte areal nedsættes. Herudover får du en sanktion 0,3 x det overtrådte areal	Det tilskudsberettigede areal nedsættes. Herudover får du en sanktion på 1,0 x det overtrådte areal

6.2.5 Bagatelgrænse

Hvis forskellen mellem det tilskudsberettigede og det ansøgte areal under en tilskudskategori er på 0,10 ha eller derunder og ikke udgør mere end 20 pct. af det ansøgte areal, betragtes det tilskudsberettigede areal som lig med det ansøgte areal.

Hvis en landbruger f.eks. har søgt om tilskud for 20 ha under en tilskudskategori, og der kun er fundet overtrædelser på 0,10 ha, udbetaler vi tilskud for 20 ha, fordi begge betingelser er opfyldt.

6.2.6 Modregning

Hvis nedsættelsen af tilskuddet og den administrative sanktion tilsammen udgør mere end tilskuddet beregnet på grundlag af det godkendte, ansøgte areal, modregner vi det overskydende beløb i vores fremtidige udbetalinger til dig.

6.2.7 Udelukkelse

Hvis du har begået en meget alvorlig overtrædelse af de regler, som er fastsat i medfør af Lov om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. eller i Den Europæiske Unions forordninger, kan du blive udelukket fra at søge om tilskud under den berørte tilskudsordning eller tilskudskategori i det efterfølgende kalenderår. Ved vurderingen af "meget alvorlig" tager vi hensyn til overtrædelsens omfang, varighed og hyppighed, og om overtrædelsen er begået med forsæt eller med en høj grad af uagtsomhed.

6.2.8 Bortfald af tilsagn om tilskud med krav om tilbagebetaling af tidligere modtaget tilskud

Hvis du foretager en overtrædelse, som strider imod ordningens formål, kan der under ordninger med flerårige tilsagn om tilskud ske bortfald af tilsagnet. Det betyder, at du mister tilsagnet for det overtrådte areal og skal betale tidligere modtaget tilskud tilbage. En afgørelse herom skal tage hensyn til overtrædelsens alvor, omfang og varighed.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt:

- Kapitel 29 og 30, i bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026
- [Artikel 59, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2021/2116 af 2. december 2021 om, at medlemsstaterne skal træffe passende forholdsregler for at sikre, at de sanktioner, der pålægges, står i et rimeligt forhold til og gradueres efter, hvor alvorlig, omfattende, varig eller hyppig den konstaterede manglende overholdelse er.](#)

7. Andre regler, du skal kende

7.1 Husk nationale bestemmelser ved etablering af småbiotoper

I forbindelse med etablering af småbiotoper under bio-ordningen midlertidig ekstensivering og til GLM 10-kravet, skal du være opmærksom på øvrige nationale bestemmelser, som kan gælde for dine småbiotoper. Det kan f.eks. være naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttelse af bestemte naturtyper og tilsvarende i naturtypebekendtgørelsen.

Så længe, at en småbiotop er underlagt en helårlig forpligtelse om ikke at kunne være omfattet af en landbrugsmæssig udnyttelse, vil småbiotoperne heller ikke blive underlagt en national bestemmelse, før et år efter endt forpligtelse. Af hensyn til f.eks. naturbeskyttelseslovens bestemmelser, har du derfor op til 1 år ('1-årsreglen') efter endt forpligtelse til at bringe arealet ind i landbrugsdriften igen, før arealet eventuelt bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Foretager lodsejer foranstaltninger ud over ordningens krav, og der som følge af disse foranstaltninger opstår § 3-natur, vil denne natur ikke være omfattet af 1-årsreglen. Som et opmærksomhedspunkt er 1-årsreglen uafhængig af ordningens varighed. Hvis dit areal bliver omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, mens du indgår i ordningen, og du ikke ønsker dette, skal du derfor rette henvendelse til din kommune og oplyse, at du er omfattet af denne ordning, hvor 1 årsreglen gælder. Du har også mulighed for at søge kommunen om permanent genopdykningsret til småbiotoper samt brakarealer for at undgå en eventuel naturbeskyttelse. Det forudsætter dog, at arealet ikke allerede er omfattet af naturbeskyttelsesloven.

Hvis en småbiotop eller et brakareal bliver omfattet af en § 3-registrering efter naturbeskyttelsesloven og samtidig er beliggende på et omdriftsareal, vil du fortsat kunne bruge småbiotopen eller brakarealet til opfyldelse af GLM 10-kravet. En naturbeskyttet småbiotop vil dog ikke kunne anvendes under bio-ordningen Midlertidig ekstensivering, fordi tilskud under bio-ordninger skal række ud over nationale forpligtelser.

Småbiotoper og brakarealer etableret alene under grundbetalingsordningen er ikke underlagt helårlige forpligtelser og derfor gælder '1 –årsreglen' ikke under grundbetalingsordningen.

Vær opmærksom på, at der kan være andre nationale forpligtelser end dem, der er nævnt her. Det er dit ansvar at være informeret om, hvilke nationale regler der gælder for dine arealer. Er du i tvivl, kan du kontakte din kommune.

7.2 Svig med og misbrug af tilskud

Vi kontrollerer ansøgninger om tilskud for svig med EU-midler. Svig defineres i denne sammenhæng som en forsætlig handling, eller en handling du undlader at gøre, der påvirker din ret til at modtage tilskud eller påvirker, hvor meget du kan få i tilskud. Det kan for eksempel være, hvis:

- dokumenter fra dig er misvisende eller forfalskede
- du ikke lever op til en oplysningspligt
- du anvender midler eller investeringer til et andet formål, end de var tiltænkt og bevilget til.

Vi forbeholder os ret til at kontakte tredjeparter med forbindelse til ansøgninger som en del af kontrol for svig.

Vi anmelder sagen til politiet, hvis vi har mistanke om svig. Uanset resultatet af politianmeldelsen kan du helt eller delvist miste tilskuddet, hvis vi modtager en ansøgning fra dig med forfalskede dokumenter, urigtige eller vildledende oplysninger eller ved at fortie oplysninger. Du kan også risikere bøde, udelukkelse fra at søge tilskud, eller at du skal betale tidligere udbetalt tilskud tilbage.

Du skal føre tilsyn med opgaver, som du som tilskudsmodtager får løst af en tredjepart, f.eks. en konsulent. Gør du ikke det, kan det få konsekvens for dit tilskud, selvom det ikke er dig, der har løst opgaven.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt:

- Kapitel 10 [Lov nr. 470 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.](#)
- § 289a i [Lovbekendtgørelse nr. 1145 af 5. november 2024 \(Straffeloven\)](#)
- Art. 59 i [Europa-Parlamentets og Rådets Forordning \(EU\) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning \(EU\) nr. 1306/2013 \(Den horisontale forordning\)](#)

7.3 Omgåelse af kriterier og forpligtelser

Vi kontrollerer også ansøgninger om tilskud for omgåelse af kriterier og forpligtelser. Omgåelse er den betegnelse, vi bruger, hvis en ansøger bevidst forsøger at opnå fordele på grundlag af kunstigt skabte betingelser. Det kan f.eks. være, hvis du deler din bedrift op i flere CVR-numre for at undgå lofter over tilskud for dermed at få mere i tilskud.

Når vi udfører kontrol for omgåelse, ser vi på, om du kan have opnået en konkret økonomisk fordel på baggrund af ejerforhold og relationer til andre ansøgere. Vi vurderer, om dit valg af virksomhedskonstruktion, kun har haft til formål at opnå en fordel.

[Gå til vores sider om omgåelse](#)

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt:

- Art. 59 og Art. 62 i [Europa-Parlamentets og Rådets Forordning \(EU\) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning \(EU\) nr. 1306/2013 \(Den horisontale forordning\)](#)

7.4 Force majeure og ekstraordinære omstændigheder

Hvis det på grund af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder har været umuligt for dig at overholde de krav, der er for at modtage tilskud, kan vi se bort fra den manglende overholdelse, når du opfylder visse krav.

For at vi kan anerkende force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder, skal den indtrufne begivenhed have været en helt usædvanlig situation, som:

- du ikke kunne forudse
- var uden for din kontrol
- reelt har forhindret dig i at opfylde dine forpligtelser.

Du skal desuden, efter vores vurdering, have gjort nok for at sikre dig imod begivenheden.

Vær opmærksom på, at der skal være sammenhæng mellem årsagen til, at du ikke kunne overholde kravene og tidspunktet for force majeure-begivenheden eller den ekstraordinære omstændighed.

Force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder kan bl.a. være, hvis:

- tilskudsmodtager er afdød ved døden
- du som tilskudsmodtager er uarbejdsdygtighed i længere tid
- din bedrift i væsentlig grad bliver berørt af en alvorlig naturkatastrofe
- bedriftens stalde bliver ødelagt ved en ulykke
- hele eller dele af din besætning eller dine afgrøder bliver ramt af en sygdom i husdyrpopulationen (en epizooti), en plantesygdom eller en planteskadegører
- du bliver tvunget til at afstå jord eller fast ejendom til staten, altså hvis hele eller en væsentlig del af din bedrift bliver eksproprieret, og ekspropriationen ikke kunne forudses på tidspunktet for, at du sendte din ansøgning.

Eksemplerne er ikke udtømmende, og der vil altid være tale om en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Hvis du eller dit dødsbo vil anmode om force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder, skal vi have skriftligt besked om det senest 15 arbejdsdage efter det tidspunkt, hvor du eller din stedfortræder er i stand til at give en sådan meddelelse.

Hvis du overskrider denne frist, kan vi ikke anerkende omstændigheden som begrundelse for den manglende overholdelse.

Vi kan bede dig om yderligere oplysninger, hvis vi har brug for dem for at kunne vurdere sagen.

7.4.1 Force majeure under midlertidig ekstensivering

Hvis du på grund af force majeure eller usædvanlige omstændigheder ikke kan opfylde de forpligtelser, der gælder for midlertidig ekstensivering, hvor tilskuddet ydes som kompensation for udgifterne til at opnå en effekt på arealerne, bevarer du retten til tilskud. Du vil som udgangspunkt modtage tilskud i det omfang, du har haft udgifter, inden force majeure eller de usædvanlige omstændigheder indtraf, eller vil lide et indtægtstab. Der foretages en proportionel reduktion af tilskuddet for de dele af forpligtelsen, hvor der ikke er påløbet direkte eller indirekte omkostninger eller indtægtstab. Reduktion af tilskud anvendes kun i forbindelse med manglende opfyldelse af forpligtelser.

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt:

- §§ 47 og 48 i Bekendtgørelse nr. 1381 om tilskud til bio-ordninger for 2026
- § 9 i Bekendtgørelse om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv
- Art. 3 og Art. 59 i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 (Den horisontale forordning)

7.5 Vi indsamler og behandler dine data

For at vi kan behandle din ansøgning, behandler vi en række af dine data. Som hovedregel afgiver du disse data i forbindelse med din ansøgning, men i visse tilfælde indhenter vi også data fra andre myndigheder.

Vores adgang til at behandle dine data følger af reglerne for det enkelte tilskud, du søger om.

Vi behandler kun data, der er nødvendige og relevante for det tilskud, der søges. Vi behandler disse data for at sagsbehandle, administrere, udbetale og kontrollere de specifikke tilskud.

I særlige tilfælde kan vi videregive eller offentliggøre dine data. Dog kun hvis vi ved lov er forpligtet til det.

Når vi behandler dine personoplysninger, har du en række rettigheder, blandt andet retten til at søge indsigt i, hvilke personoplysninger vi har registreret om dig. Du har også ret til at få rettet, slettet eller blokeret eventuelt urigtige eller vildledende oplysninger.

[Gå til vores sider med detaljerede oplysninger om vores behandling af dine data](#)

Hvis du vil læse om reglerne

Til dette afsnit har vi brugt:

- Databeskyttelsesforordningen - [Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger mv.](#)
- Databeskyttelsesloven - [Bekendtgørelse af lov nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger \(databeskyttelsesloven\)](#)
- Forvaltningsloven - [Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014](#)
- Offentlighedsloven - [Lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020](#)

7.6 Hvis du vil klage over en afgørelse fra os

Du vil kunne klage over vores afgørelser til Miljø- og Fødevareklagenævnet via deres klageportal. Det vil altid stå beskrevet i den enkelte afgørelse fra os, hvordan du skal gøre, hvis du vil klage.

En klage skal altid sendes inden 4 uger fra den dag, hvor du fik afgørelsen.

Ring eller skriv til os, hvis du er tvivl om, hvordan du klager.

Du kan læse mere om reglerne for bl.a. indgivelse af klage, frister, gebyrer m.v., der gælder for Miljø- og Fødevareklagenævnet, i lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Herudover kan du orientere dig om klageprocessen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

8. Retsgrundlag

Reglerne af betydning for bio-ordningen biodiversitet & bæredygtighed findes i følgende forordninger, love og bekendtgørelser:

8.1 EU-regler

- [Europa-Parlamentets og Rådets Forordning \(EU\) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget \(EGFL\) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne \(ELFUL\), og om ophævelse af forordning \(EU\) nr. 1305/2013 og \(EU\) nr. 1307/2013 \(CAP-planforordning\)](#)
- [Europa-Parlamentets og Rådets Forordning \(EU\) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning \(EU\) nr. 1306/2013 \(Den horisontale forordning\)](#)
- [Kommissionens Delegerede Forordning \(EU\) 2022/1172 af 4. maj 2022 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem i den fælles landbrugspolitik og anvendelse og beregning af administrative sanktioner i forbindelse med konditionalitet](#)
- [Kommissionens Gennemførelsesforordning \(EU\) 2022/1173 af 31. maj 2022 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning \(EU\) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede system for forvaltning og kontrol under den fælles landbrugspolitik](#)

8.2 Danske regler

- [Lov nr. 470 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v.](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1297 af 29. november 2024 om tilskud til bio-ordninger for 2025](#)
- [Bekendtgørelse nr. 73 af 29. januar 2025 om ændring af bekendtgørelse om tilskud til bio-ordninger for 2025](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1357 af 3. december 2024 om konditionalitet og social konditionalitet for 2025](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2024 om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1295 af 29. november 2024 om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2025](#)
- [Bekendtgørelse nr. 1602 af 28. december 2022 om kundgørelse af Landbrugsstyrelsens kort](#)

9. Bilag 1: Planteartsliste for bestøverbrak

TABEL 9.1. Planteartsliste for bestøverbrak

I tabellen fremgår planterarter, du kan bruge til bestøverbrak. Der er angivet sæson for blomstring samt varighed af plantens cyklus (enårig, 2-årig eller flerårig). Der er for den enkelte planteart også angivet, om den er til gavn for honningbier, vilde bier, svirrefluer eller sommerfugle med angivelse af +/- eller ingen udfyldelse, hvis data ikke er tilgængelig. Tallene i parentes angiver den artsrigdom af vilde bier, planten understøtter, samt antal rødlistede dag- og natsommerfugle. Oplysningerne er indhentet fra Aarhus Universitet "Bruus et al, 2018, Positivliste over pollen og nektarproducerende planterarter til brug for braktypen: MFO-bestøvervenlig brak samt Bruus og Strandberg, 2022, Ny planteartsliste for blomster- og bestøverbrak".

Dansk navn	Videnskabeligt navn	Sæson	Varighed	Honningbier	Vilde bier (artsrigdom)	Svirrefluer	Sommerfugle (antal rødlistede)
Boghvede	<i>Fagopyrum esculentum</i>	Jul-aug.	Enårig	+	+	+	-
Almindelig hør	<i>Linum usitatissimum</i>	Jun-aug.	Enårig	+	+	+	-
Gul sennep	<i>Sinapis alba</i>	Jun-sep.	Enårig	+	+	+	+
Agersennep	<i>Sinapis arvensis</i>	Jun-okt.	Enårig		(7)		
Hjulkrone	<i>Borago officinalis</i>	Jun-aug.	Enårig	+	+	+	+
Almindelig honningurt	<i>Phacelia tanacetifolia</i>	Jun-sep.	Enårig	+	+	+	+
Havemorgenfrue	<i>Calendula officinalis</i>	Jul-sep.	Enårig	+	+	+	+
Hvid okseøj	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Jun-jul.	Enårig	+	+	+	+
Gul okseøj	<i>Glebionis segetum</i>	Jun-sep.	Enårig	+	+	+	+
Blod-kløver	<i>Trifolium incarnatum</i>	Jul-sep.	Enårig	+	+	-	?
Kornblomst	<i>Centaurea cyanus</i>	Jun-sep.	Enårig	+	+	+	-
Vild gulerod	<i>Daucus carota</i>	Jul-aug.	2-årig	+	(7)	+	-
Pyrenæisk storkenæb	<i>Geranium pyrenaicum</i>	Jun-sep.	2-årig		(10)		
Kransblomstret katost	<i>Malva verticillata</i>	Jul-sep.	2-årig				
Kommen	<i>Carum carvi</i>	Maj-jun.	2-årig	-	+	+	-
Humlesneglebælg	<i>Medicago lupulina</i>	Maj-sep.	2-årig	+	+	-	-
Markstenkløver	<i>Melilotus officinalis</i>	Jul-sep.	2-årig	+	+	-	-
Almindelig hulsvøb	<i>Chaerophyllum temulum</i>	Jun-jul.	2-årig		(6)		(1)

Dansk navn	Videnskabeligt navn	Sæson	Varig- hed	Hon- ning- bier	Vilde bier (arts- rig- dom)	Svirre- fluer	Som- mer- fugle (antal rødli- stede)
Svinenød	<i>Conopodium majus</i>	Jun-jun.	Flerårig		(4)		
Engstorkenæb	<i>Geranium pratense</i>	Jul-aug.	Flerårig		(10)		
Moskus-katost	<i>Malva moschata</i>	Jul-sep.	flerårig		(4)		
Vild kørvel	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Maj-jul.	Flerårig	-	+	+	-
Brunelle	<i>Prunella vulgaris</i>	Jul-aug.	Flerårig	-	+	+	-
Rundbælg	<i>Anthyllis vulneraria</i>	Jun-aug.	Flerårig	+	(6)	-	+
Foderespar- sette	<i>Onobrychis viciifolia</i>	Jun-aug.	Flerårig	+	+	-	-
Musevikke	<i>Vicia cracca</i>	Jun-aug.	Flerårig	+	+	-	(2)
Hvidkløver	<i>Trifolium repens</i>	Jun-sep.	Flerårig	+	+	-	-
Alsike-kløver	<i>Trifolium hybridum</i>	Jun-aug.	Flerårig	+	+	-	-
Cikorie	<i>Cichorium intybus</i>	Jul-sep.	Flerårig	+	+	+	-
Grøn høge- skæg	<i>Crepis capillaris</i>	Jul-aug.	Flerårig		(11)		
Stivhåret borst	<i>Leontodon hispidus</i>	Jun-jul.	Flerårig		(4)		
Agersnerle	<i>Convovulus arvensis</i>	Jun-sep.	Flerårig		(9)		(1)
Agersvinemælk	<i>Sonchus arvensis</i>	Jul-aug.	Flerårig		(7)		(1)
Almindelig me- rian	<i>Origanum vulgare</i>	Jun-sep.	Flerårig		(7)		(2)
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>	Maj-okt.	Flerårig	+	+	-	(2)
Stor knopurt	<i>Centaurea scabiosa</i>	Jul-sep.	Flerårig		(8)		(2)
Storblomstret kodriver	<i>Primula vulgaris</i>	Apr.-maj	Flerårig		(7)		(3)
Blåhat	<i>Knautia arvensis</i>	Jun-sep.	Flerårig	+	+	+	(3)
Almindelig kæl- lingetand	<i>Lotus corniculatus</i>	Jun-sep.	Flerårig	+	+	-	(3)
Lucerne	<i>Medicago sativa</i>	Jul-sep.	Flerårig	+	+	-	(3)
Almindelig røl- like	<i>Achillea millefolium</i>	Jul-okt.	Flerårig	-	+	+	(3)
Mælkebøtte	<i>Taraxacum agg</i>	Apr.-maj	Flerårig		(10)		(6)
Gul snerre	<i>Galium verum</i>	Jun-aug.	Flerårig				(6)
Farvegåseurt	<i>Anthemis tinctoria</i>	Jun-sep.	Flerårig				(1)